

Jaarplan 2020

Inhoud

1. Voorwoord.....	3
2. Missie en visie.....	4
3. Beleidsdoelstellingen.....	6
3.1. Het MMP1917 is een ervaringsgericht, hedendaags museum dat het thema van de Eerste Wereldoorlog algemeen en de Slag bij Passendale in het bijzonder duidt.....	6
3.1.1. Het MMP1917 biedt een evenwichtige en modulaire mix aan van een klassiek museum en een belevingsgerichte ontsluiting van het erfgoedverhaal.....	7
3.1.2. Het regionale erfgoedverhaal van de Eerste Wereldoorlog wordt in een breder kader verankerd en geactualiseerd met aanleunende thema's en invalshoeken	13
3.1.3. Het MMP1917 zet in op het verhogen van het bezoekerscomfort en op het optimaliseren van de bezoekersstroom.....	14
3.2. Het Memorial Museum Passchendaele 1917 is een hedendaagse en flexibele organisatie en een professionele partner voor andere instellingen.....	21
3.2.1. De organisatiestructuur van het AGB wordt verder ontwikkeld.....	22
3.2.2. Het MMP1917 beschikt over een kwalitatief gevormd team aan medewerkers	23
3.2.3. Het MMP1917 ontwikkelt een doelgroepgericht communicatie-en marketingplan.....	28
3.2.4. Onderhouden van een actieve samenwerking met partners binnen en buiten de regio...	30
3.3. Het Kenniscentrum is een open infocentrum en een actieve onderzoekspartner	31
3.3.1. Het Kenniscentrum wordt verder uitgebouwd	31
3.3.2. Het Kenniscentrum evolueert naar een open informatie- en ontmoetingscentrum.....	33
3.3.3. Het Kenniscentrum evolueert naar een open en actief onderzoekscentrum.....	34
3.4. Het MMP1917 heeft een collectiebeleid voor militair-technisch erfgoed uit WOI dat als een standaard wordt beschouwd	37
3.4.1. Het collectiebeheer en depotbeleid worden verder uitgebouwd	37
3.4.2. Het MMP1917 draagt haar expertise inzake collectiebeheer uit in de regio	39
3.5. Het MMP1917 ondersteunt de ontwikkeling van een breed pakket aan doelgroepgerichte herinneringseducatie	40
3.5.1. De eigen educatieve werking wordt verder uitgebouwd.....	41
Educatieve pakketten en modules	41
3.5.2. Het MMP1917 ondersteunt regionale initiatieven rond herinneringseducatie	43

1. Voorwoord

Met onderliggend jaarplan wil het Memorial Museum Passchendaele 1917 (MMP1917) haar werking van 2020 toelichten. Het jaarplan bouwt verder op de richting die we hebben uitgezet in het beleidsplan 2019-2023 en bevestigt de ingeslagen weg.

Zo geloven we dat het brengen van ons verhaal gebracht kan worden in een modulair aanbod aan ervaringsgerichte modules zowel binnen als buiten het museum. Digitalisering van het verhaal en een educatieve onderbouw zijn daarbij onontbeerlijk. Er is de keuze gemaakt om het historische verhaal van het museum te actualiseren en waar mogelijk te verbreden. Dit zowel door de eigen organisatie en ontsluiting bij te werken, maar evenzeer door in samenwerkingsverbanden met partners te treden. Er wordt gekozen om naast de voor de hand liggende investering in de eigen collectie, ook het landschap als erfgoedobject mee te nemen in het verhaal van het museum. Het landschap en de beleving staan centraal in de aanpak die in dit nieuwe beleidsplan naar voor wordt geschoven. Het plan bevestigt de ingeslagen weg van de digitalisering van het archief en de collectie. Meer nog, het plan geeft aan ook de ontsluiting van de inhoud van het museum, het zogeheten verhaal, verder digitaal uit te dragen. Als laatste dient ook duidelijk benadrukt te worden dat het de overtuiging is dat het verhaal een basis dient te hebben in herinneringseducatie. In de missie staat het verwoord als “bewustwording en betrokkenheid creëren”.

2. Missie en visie

Het Memorial Museum Passchendaele 1917 engageert zich om actieve bewustwording en betrokkenheid te creëren voor het verhaal van de Eerste Wereldoorlog en van de Slag bij Passendale uit 1917 in het bijzonder. Dit engagement vertaalt zich in volgende vier elementen:

- De kern van de getuigenis van het museum bestaat uit een ervaringsgericht verhaal met militair-historische accenten. Dit verhaal wordt blijvend fysiek verankerd in het landschap en vertrekt steeds vanuit een educatief gerichte doelstelling.
- Het museum zet hierbij in op een uitgebreide en goed onderbouwde publiekswerking gericht op verschillende types bezoekers uit binnen- en buitenland.
- Als inhoudelijke basis voor haar getuigenis wordt het Kenniscentrum uitgebouwd als onderzoekscentrum voor intern gebruik, maar ook ten dienste van externe partners.
- Het collectiebeheer wordt verder geprofessionaliseerd, ten dienste van het eigen verhaal van het museum, maar ook ruimer in functie van de erfgoedgemeenschap in de regio.

Het centrale thema waarrond het MMP1917 zich ontwikkeld is de Derde slag om Ieper uit 1917. Door de ligging van het museum te midden het slagveld, in een landschap dat nog vol zit van verwijzingen en stille getuigen van deze periode, is het museum een ideale toegangspoort tot dit stuk regionale erfgoedgeschiedenis. Het museum neemt dan ook een rol op als open museum, een plaats waar de link wordt gelegd tussen de historische feiten en het landschap. Het museum biedt een militair-historische kijk op de gebeurtenissen, gedocumenteerd via objecten en gebaseerd op het principe van beleving. Doelstelling van de museale werking is het creëren van bewustwording en betrokkenheid.

Herdenken, herinneren en inleven, kan echter niet alleen in een louter museale opstelling. Daarom is het museum in de voorbije beleidsperiode uitgebouwd als het middelpunt van een netwerk van landschappelijke erfgoedsites. Binnen het project 'The Legacy of Passchendaele' is er een netwerk aan locaties opgezet verspreid over de hele gemeente, verbonden met wandel- en fietslussen. Binnen deze verzameling landschappelijke sites is het bezoekerscentrum Tyne Cot Cemetery de belangrijkste schakel, maar ook bunkers verspreid over de gemeente en het Polygoonbos nemen een prominente positie in binnen dit netwerk. Bovendien is ook de onmiddellijke omgeving van het museum nauwer in verband gebracht met het museum zelf. Zo zijn er de verschillende memorial gardens in het Passchendaele Memorial Park en het landhuis.

Het netwerk-idee is niet aan de gemeentegrenzen gebonden. Zoals veel andere partners in de regio slaat het museum verder de handen in elkaar binnen het netwerk Oorlog en Vrede in de Westhoek, een regionaal overlegplatform aangestuurd vanuit de Provincie. Dit platform bevordert de onderlinge samenwerking tussen de WO I-partners. Binnen dit netwerk heeft elke betrokken instelling een eigen inbreng en insteek die samen een complementair geheel vormen.

Het museum bevordert voorts de museumervaring door het organiseren van doelgroepgerichte evenementen en activiteiten waarin herinnering en beleving centraal staan. De bezoeker zelf kennis laten maken met de realiteit van 100 jaar geleden, verhoogt de herkenbaarheid van het verhaal van het museum. Door het verhaal herkenbaar en laagdrempelig te houden, is het museum heel toegankelijk en dit voor een breed gamma aan doelgroepen.

Het open en toegankelijke karakter van het MMPP1917 vertaalt zich ook binnen de wetenschappelijke werking die binnen de organisatie wordt opgezet. Het museum is een actieve en receptieve partner voor onderzoekinstellingen die zich in het thema van de Eerste Wereldoorlog verdiepen. De gecumuleerde expertise en kennis binnen de organisatie wordt ook ontsloten en aan de buitenwereld en de erfgoedgemeenschap aangeboden. Dit zowel op vlak van de content die in het museum wordt bewaard, maar ook op vlak van de methodiek en de ervaring die eigen is aan het specifieke collectiebeheer binnen deze instelling

Ook in 2020 willen we verder gaan op het elan van de bestaande missie en visie, zoals geformuleerd in het beleidsplan 2019-2023.

3. Beleidsdoelstellingen

Vanuit het planningsproces en de geformuleerde visie en missie werd een set van vijf strategische doelstellingen geformuleerd. Deze vormen het kader waarbinnen het museum zich verder ziet ontwikkelen in de periode 2019-2023.

3.1. Het MMP1917 is een ervaringsgericht, hedendaags museum dat het thema van de Eerste Wereldoorlog algemeen en de Slag bij Passendale in het bijzonder duidt

*Uit de analyse van de huidige werking van het museum is duidelijk gebleken dat het streven naar een **mix tussen een klassiek museum en een hedendaagse vertaling via een ervaringsgerichte beleving** werkt en door het publiek gesmaakt wordt. Het lijkt dan ook logisch dat deze mix, dit evenwicht, verder wordt ontwikkeld en behouden blijft.*

*De kern van het verhaal van het museum is een **getuigenis** van de oorlogsgebeurtenissen die regionaal in het landschap verankerd ligt. Deze regionale geschiedenis, die door de internationale erfgoedgemeenschap erkend wordt, kan doorgroeien als dit verhaal in een breder kader wordt opgenomen. Het verhaal van de Grote Oorlog in Passendale / Zonnebeke is de basis waarop verschillende aanleunende thema's geënt kunnen worden. Actualisering van het thema lijkt een eerste spoor om op in te zetten, maar ook andere verhaallijnen kunnen hiermee verweven worden.*

*Het realiseren van deze strategische doelstelling zal zich vertalen in het verder aanpassen van de **inhoud** van het **museum** zelf, maar evenzeer in het optimaliseren van de informatie die gebracht wordt in de verschillende **satellieten** van het museum verspreid in het landschap. De ingreep die hiervoor nodig is, zal zich ook niet louter beperken tot het inhoudelijke aspect, maar zal ook ingrepen vragen op vlak van infrastructuur, hard- en software. Een hedendaags museum maakt gebruik van verschillende kanalen en middelen om belevingswaarde te verhogen. Het zal er op aan komen een aantal sporen te onderzoeken en nadien uit te rollen binnen de aanpak in het museum.*

*Evenzeer is het ook een opzet om de **eigenheid van het museum** te behouden en te vrijwaren voor de toekomst. Binnen de regio van de Westhoek tellen we op vandaag 5 grotere instellingen die als hefboom elk een eigen verhaal specifiek behandelen. De **complementariteit** tussen deze instellingen is een typerend gegeven voor de streek en vormt meteen ook de sterkte van deze regio. Elk museum of bezoekerscentrum legt een specifiek accent, maar samen verzorgen ze een rijk geïllustreerd plaatje van de regionale oorlogsgeschiedenis. Deze complementariteit is een hoeksteen voor de onderlinge verhouding en samenwerking binnen diverse structuren. Het is ook vanuit deze complementariteit dat er een gezamenlijk breder verhaal van de Eerste Wereldoorlog gebracht kan worden.*

3.1.1. Het MMP1917 biedt een evenwichtige en modulaire mix aan van een klassiek museum en een belevingsgerichte ontsluiting van het erfgoedverhaal

Productaanbod

Tijdelijke tentoonstellingen

Sinds 2019 werd het laatste deel van het museum ingericht als dynamische tentoonstellingsruimte, waarbij we twee maal per jaar een tijdelijke tentoonstelling laten plaatsvinden. Er zal plaats zijn voor een mix aan verschillende thema's, van historische tot kunsttentoonstellingen.

Vanaf 17 april tot eind 2020 loopt, gekoppeld aan de thematiek van Feniks 2020 (Cfr. Infra) een historische tentoonstelling rond recuperatiemateriaal. Net na de Eerste Wereldoorlog, keerden de gevluchte bewoners van deze streek terug naar hun dorp. Ze moesten echter vaststellen dat de ganse streek en hun huizen volledig van de kaart waren geveegd. De bewoners begonnen aan de wederopbouw van deze streek, maar behielpen zich in tussentijd met materiaal die men voor handen had en vond op het slagveld. Veel militair materiaal werd gerecupereerd tot allerlei burgerlijke doeleinden. In deze tentoonstelling vertellen we het verhaal achter deze schijnbaar normale objecten. Aan de hand van dit referentiekader willen we de scholen uit onze gemeente uitdagen om deel te nemen aan deze vraagstelling. Recuperatie en duurzaamheid is op vandaag opnieuw volop in de actualiteit. De scholen worden uitgedaagd om na te denken hoe men recuperatie op vandaag kan interpreteren.

Familievriendelijk bezoek

Recent werd duidelijk dat het nodig is om ons huidige familievriendelijk museumbezoek, gebaseerd op het figuurtje 'Olly', te evalueren en herwerken. Onze educatieve werking besliste daarom dat we vanaf februari 2020 een nieuw kindvriendelijk museumparcours met de figuurtjes 'Maurice, Lisa en Louis' willen creëren. Onze huidige audioguides zouden we daarbij als leidraad willen gebruiken.

Het scenario van ons nieuw familievriendelijk product is als volgt: Lisa en haar neefje Louis nemen samen met hun vriendje, het ratje Maurice, kinderen mee op verkenning in het kasteel. De kasteelheer, Lisa's grootvader, verzamelt er allerhande vreemde spullen uit de Eerste Wereldoorlog en stelt die tentoon zoals in een museum. Kinderen jonger dan 9 jaar (1^e-2^e-3^e leerjaar) volgen een iets makkelijker parcours dan kinderen tussen 9 en 12 jaar (4^e, 5^e en 6^e leerjaar). Zo is het museumbezoek volledig aangepast op maat van verschillende leeftijdsgroepen. In beide trajecten gaat Maurice, die het kasteel door en door kent, mee op ontdekkingstocht. Hij toont de meest bijzondere spullen, geeft leuke opdrachten (hands on) en beantwoordt Lisa en Louis' vragen.

Kinderen zullen tijdens deze tour dus gebruikmaken van een nieuwe audiotour en een ploifolder. De audio, die een huidige kindertour vervangt, brengt ludieke dialogen en vormt een leidraad doorheen het bezoek aan het museum. De ploifolder is voor de kinderen zowel een schematisch overzicht, waar tijdens de audiotour op bepaalde momenten naar wordt verwezen, als een fysiek aandenken aan hun bezoek

Namen in het landschap

Met het masterplan 'Namen in het Landschap' wil het Memorial Museum Passchendaele 1917 met behulp van unieke Canadese archiefstukken de rol van het landschap als laatste getuige versterken. We willen de bijna 7.000 vermiste Canadese soldaten een tastbare plaats in het landschap geven. Door interactie met nabestaanden willen we hun verhalen ontsluiten voor de toekomst en willen we participatie stimuleren tussen de Canadese en regionale bevolking.

Het hedendaagse landschap bij Ieper is door talrijke verhalen doordrenkt van herinnering en betekenis. Het is een integraal onderdeel van de identiteit van de landen die er ooit streden. Terwijl het talrijke archiefmateriaal en de getuigenissen in brieven, memoires en opnames het verhaal van de ene generatie aan de andere doorgeven, kan hiernaast het landschap worden gezien als belangrijke getuige van het oorlogsverleden. Het is een betekenisvol aspect dat het verhaal vervolledigt.

Nu de laatste overlevenden zijn verdwenen en de Eerste Wereldoorlog hierdoor geschiedenis is geworden, wordt het landschap meer dan ooit gezien als laatste getuige. We kunnen het als materiële en emotionele getuige oproepen om beschrijvingen van weleer te begrijpen. Het hedendaagse landschap bevat niet alleen verwijzingen die ons herinneren aan de Eerste Wereldoorlog. Het helpt ons de vele drama's te verklaren die zich hier tijdens vier jaar oorlog afspeelden.

Met het masterplan 'Namen in het Landschap' wil het Memorial Museum Passchendaele 1917 met behulp van unieke Canadese archiefstukken de rol van het landschap als laatste getuige versterken. Het project focust op het gebruik van unieke Canadese bronnen. De "Circumstances of Death Registers" en de "Commonwealth War Graves Registers", beide bewaard in de 'Library and Archives of Canada', vormen in de zoektocht naar het verhaal van veel Canadese soldaten waarvan hun lichaam niet werd gevonden of geïdentificeerd vaak een laatste spoor. Hun namen zijn vermeld op de Menenpoort in Ieper. We zijn overtuigd dat dit onderzoek kan zorgen dat we veel van hen een plaats kunnen geven in het landschap.

Voorts hebben we hoop dat door de Canadese bronnen te vergelijken met een andere bronnenreeks (Burial Return Sheets) we enkele Canadese soldaten een gekend graf kunnen toewijzen.

We beogen met dit project om naast het historische onderzoek ook participatieve initiatieven te ondernemen op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal vlak. Door interactie te stimuleren tussen de lokale bevolking en Canadese families, hopen we een gemeenschappelijke band te creëren rond het verhaal van de gesneuvelde soldaat.

De resultaten die we wensen te bereiken met dit masterplan zijn de volgende:

- Bijdragen aan het onderzoek naar de totstandkoming van de bronnenreeks van de Circumstances of Death Registers en de Commonwealth War Graves Registers in de enorme taak om alle doden een finale rustplaats te geven

- Online open data creëren waarin nabestaanden en familieleden van de soldaat kunnen nagaan of we een plaats in het landschap hebben kunnen toewijzen
- Het creëren van lokale, regionale, nationale en internationale bewustwording door de ontsluiting van de informatie via een online geoportaal dat een alternatieve kijk geeft op het landschap als getuige van de oorlog
- Het stimuleren van Canadese bezoekers aan Vlaanderen om de slagvelden te bezoeken en de ontelbare persoonlijke verhalen te ontdekken, via digitale applicaties en recreatieve routestructuren
- Gemeenschappelijke banden ontwikkelen tussen de Canadese bevolking en de lokale bevolking in Vlaanderen door betrokkenheid te creëren, maar ook via een actieve uitwisseling van fysieke getuigenissen als bewijs dat wij de Canadese soldaten blijvend gedenken.
- Streven om Canadese soldaten die als vermist zijn opgegeven en vermeld zijn op de Menenpoort, een definitief graf kunnen toewijzen

Het masterplan delen we op in drie fases. Fase 1 (Inventarisatie en onderzoek) is onontbeerlijk voor de verdere uitrol van het volledige masterplan. In eerste instantie zijn we dus voornamelijk op zoek naar middelen om fase 1 tot uitvoering te kunnen brengen. In oktober 2019 werd zowel bij de Vlaamse overheid (departement Cultuur – Internationale projecten) als bij de Federale Overheid (Buitenlandse zaken – Imago van België) hiertoe een subsidiedossier ingediend. Daarnaast lopen er momenteel gesprekken met mogelijke Canadese partners en instellingen.

Het project is niet opgenomen in het beleidsplan en aldus ook niet in de meerjarenbegroting van het MMP1917. We zien dit project dan ook als een uitzonderlijk onderzoeksproject, dat enkel realiseerbaar is wanneer de nodige fondsen kunnen behaald worden. Het MMP1917 gaat momenteel op zoek naar bijkomende financieringskanalen. Hiertoe werd een fondsenwervingsplan opgesteld. Naast de noodzaak aan financieel ondersteunende partners, is de ondersteuning op historisch en wetenschappelijk vlak even noodzakelijk. Voorbeelden zijn het In Flanders Fields Museum, CWGC, Library and Archives Canada, Veteran Affairs Canada, Canadian War Museum,...)

Het museum voorziet, indien de nodige financiering gevonden wordt, wel een grote eigen inbreng. Om dit project tot een goed einde te brengen, zullen de projectmedewerkers functioneren binnen het multidisciplinaire team van de vaste museumploeg, die ook een stuk van hun tijd en middelen zullen besteden aan het masterplan en de uitvoering van 'Namen in het Landschap' zullen coördineren

Evenementen

Tijdens de herdenkingsperiode heeft het MMP1917 zich erkentelijk gemaakt op gebied van de organisatie van herdenkingsplechtigheden, vaak in nauwe samenwerking met binnen –en buitenlandse overheden. Nu de honderdjarige herdenking van Wereldoorlog I achter ons ligt, is het vanzelfsprekend dat de druk op die organisatie voor een stuk zal terugvallen. Het MMP1917 blijft

echter in haar visie sterk inzetten op het levendig houden van de herinnering en herdenking van de slachtoffers die vielen tijdens de Slag bij Passendale. De herdenking wordt geschaald op drie jaarlijks terugkerende momenten, zijnde Anzac Day (25 april), Herdenking Bevrijding Karabiniers-Grenadiers (28 september) en Wapenstilstand (10 en 11 november).

Daarnaast wil het MMP1917 ook andere, meer museum gebonden evenementen gaan ontwikkelen. Eén van de activiteiten is Erfgoeddag. Op zaterdag 25 april en zondag 26 april 2020 viert Erfgoeddag zijn 20e verjaardag. Speciaal voor deze feesteditie draagt Erfgoeddag als thema 'De Nacht'. Toepasselijk kiezen we er dan ook voor om een nachtelijke activiteit in te plannen in de nacht van 25 op 26 april. Hierbij willen we een nocturne-bezoek organiseren aan de kerk van Zonnebeke voor een 150-tal deelnemers. De kerktoren, die sinds 2019 permanent opengesteld is als bezoekerscentrum 'Getekend Landschap' in het kader van het provinciale toeristische project Horizon 2025, focust op de verschillende verdiepingen van de kerktoren op bepaalde periodes van de geschiedenis van de streek en het landschap. Op het bovenste verdiep kan je dan genieten van een panoramisch zicht over het hedendaagse landschap. Tijdens de nocturne zullen vertellers optreden als getuigen van die bepaalde tijdsperiode en de bezoekers meenemen in hun verhaal en de toenmalige tijdsgeest. Het panoramisch zicht biedt voor deze unieke gelegenheid een blik over het landschap in de duisternis.

Tijdens de nacht van de geschiedenis, dat door Davidsfonds wordt georganiseerd op 14 maart 2020, krijgen deelnemers een lezing met sneak preview op de nieuwe tentoonstelling in de kerk. Daarna volgt een gegidste wederopbouw wandeling van ongeveer 2 km doorheen Zonnebeke, waarin bijzondere en vaak minder gekende aspecten van de wederopbouwperiode worden belicht.

Daarnaast wil het MMP1917 hun spreekwoordelijke karretje hangen aan de activiteiten en evenementen die door de Dienst Toerisme van Zonnebeke worden ontwikkeld. Zo organiseert de Dienst Toerisme een scala aan gegidste wandelingen, die vaak over het WOI-verhaal gaan. Daarnaast zijn evenementen die in het kasteelpark worden georganiseerd interessant voor het museum, omdat we geloven dat het kasteelpark als toegangspoort kan dienen naar het museum en het landschappelijk verhaal van de slag bij Passendale. Bezoekers, die niet meteen tot onze doelgroep behoren maar wel het park komen bezoeken, worden mogelijk op die manier getriggerd om ook het museum te ontdekken.

Tenslotte denken we volgend jaar ook na over de ontwikkeling van belevingsgerichte evenementen en activiteiten. Eén van de voorbeelden was de in het verleden met succes georganiseerde Night @ the museum. Op die basis willen we vetrekken om de verdere ontwikkeling van dergelijke belevingsgerichte evenementen te gaan ontplooiën.

Fiets- en wandelverbindingen

De kern van het verhaal van het museum als open museum is de getuigenis van de oorlog die regionaal in het landschap verankerd ligt. Hierbij willen we dus gaan inzetten op verdere informatieontsluiting die gebracht wordt in de verschillende sites en landschapselementen die,

verspreid over het landschap, rond het museum liggen. Recreatieve routestructuren zetten bezoekers ertoe aan om het landschap te gaan verkennen.

Onder het 'Impulsfonds 100 jaar Grote Oorlog' lanceerde de gemeente Zonnebeke in 2010 het project *The Legacy of Passchendaele*. Het project richt zich op diverse doelgroepen die het vroegere slagveld in Zonnebeke en haar erfgoed willen verkennen. Het project bestond uit drie hoofdacties: 'toeristisch-recreatieve routestructuren', 'ontsluiting van WO I-sites' en 'uitbreiding bezoekersonthaal'.

De aanleg van drie openbare wandellussen, de verfijning van het fietsnetwerk en daarbij gepaard gaande landschapsinrichting en voorziening van randinfrastructuur binnen dit masterplan vormde de aanzet van een breed ontwikkeld netwerk aan verbindingen en routes die de ontsluiting van het landschapsverhaal mogelijk maakten. In 2019 werd een laatste fase voltooid binnen dit Legacy-verhaal, met de aanleg van een doorsteekwandelweg tussen IJzerweg en kasteelpark. Belangrijk hierbij te vermelden is de aanplanting van 217 bomen langs die doorsteek, die symbool staan voor het aantal gesneuvelde soldaten van Zonnebeke.

In 2020 wil de Dienst Toerisme onderzoeken om de ontsluiting van het Polygoonbos, in samenwerking met het Agentschap Natuur en Bos (ANB, te verbeteren. Het Polygoonbos, als belangrijke schakel binnen ons landschappelijke verhaal van WOI, speelt op die manier een belangrijke rol in ons verhaal. Concreet denkt men erover na om een groene wandellus te creëren in het bos, waarbij het MMP1917 voldoende historische kennis en expertise kan aanleveren met betrekking tot het historische verhaal.

In het kader van het Feniks-project (Cfr. Infra.) wordt een nieuwe wandelroute ontwikkeld, in samenwerking met regionaal Landschap Westhoek. De nieuwe erfgoedwandeling 'Zonnebeke herrijst, de wederopbouw na de alles verwoestende Eerste Wereldoorlog' in de reeks 'Verhalen voor Onderweg' brengt het verhaal van het herstel van de Zonnebeekse samenleving na de Eerste Wereldoorlog. De wandeling bedraagt 4 kilometer.

De bestaande thema-routes worden verder onderhouden en geoptimaliseerd in samenwerking met de Dienst Toerisme.

Nieuwe media en technologie

Binnen de volgende beleidsperiode wil het MMP1917 sterker gaan inzetten op digitalisering en het onderzoeken van geschikte media. Hiertoe werd een toekomstvisienota opgesteld "Het digitale landschap van het MMP1917". Zo kunnen we in de komende beleidsperiode planmatig verder werken op dit belangrijk aspect van museale werking.

Bij de te ontwikkelen content en toe te passen systemen is het belangrijk de gangbare principes rond digitalisering in de cultuursector in acht te nemen. Zo moeten de te ontwikkelen acties zich kenmerken door vindbaarheid, bruikbaarheid en zichtbaarheid, waarbij kwalitatieve bewaring en

ontsluiting van metadata belangrijk zijn. Duurzame contentcreatie en het daaruit voortvloeiende digitaal beheer, uitwisselen en toegankelijk maken (consultatie) dienen we steeds in acht te nemen.

Digitale collectieregistratie

In juni 2019 dienden we bij het departement Cultuur een projectsubsidieaanvraag in rond inhaalbeweging voor digitale collectieregistratie. Op vandaag is er nog steeds geen beslissing bekend omtrent deze aanvraag, maar indien het project wordt gevaloriseerd, is het de bedoeling om vanaf januari 2020 een projectmedewerker digitalisatie aan te werven die zal instaan voor de uitvoering van dit project. In de komende periode willen we de achterstand bij het ontsluiten van de beeldcollectie wegwerken. Deze digitalisatie en het inhoudelijk omschrijven van deze museumcollectie gebeurt op basis van de cultureelerfgoedstandaardentoolbox CEST. Deze inhaalbeweging moet hergebruik mogelijk maken en vormt de basis van toekomstige ontsluiting in een beeldbank. Het project zou een doorlooptijd hebben van 1 jaar en heeft een geschatte kostprijs van 47.500€. Mocht de subsidie toegekend worden, beperkt de eigen inbreng zich tot 7.500€.

Het project richt zich op de digitalisatie van 3.535 individuele afbeeldingen die we hier onder de noemer 'beeldcollectie' plaatsen. Dit zijn stukken die meestal als document worden gecatalogeerd, zoals foto's, postkaarten, landkaarten, tekeningen en schilderijen. Deze vaak unieke beelden dragen bij tot het onderzoek en de informatiedeling van het museum, maar zijn vandaag zowel inhoudelijk als digitaal weinig tot niet ontsloten. De omvang van onze beeldcollectie bedraagt momenteel 699 losse foto's en postkaarten, 1.188 aparte foto's in fotoalbums, 1.352 stereoscopische glasplaatjes, 231 luchtfoto's en kaarten en 65 tekeningen en schilderijen. De registratie met standplaatsvermelding en ontsluiting van deze beeldcollectie gebeurt vandaag via de software Adlib en de daaraan gekoppelde webapplicatie Erfgoedinzicht. Deze tools zijn zeer waardevol op het vlak van collectieregistratie. Maar als beeldbank is deze omgeving minder gebruiksvriendelijk: de collectieregistratie in Adlib biedt geen oplossing voor een goede ontsluiting van alle individuele beelden in de collectie. Zo worden fotoalbums en bakken met glasplaten als één object beschouwd, wat het niet mogelijk maakt elke aparte foto in Erfgoedinzicht te omschrijven en vindbaar te maken. Daarnaast ligt de focus bij het omschrijven in Adlib eerder op de kenmerken van objecten op zich, minder op vindbaarheid via trefwoorden en het verzamelen van specifieke metadata.

Parkgesneuvelden

Een ander project dat momenteel in de inventarisatie-fase zit, is het project rond de parkgesneuvelden. Kort samengevat komt het er op neer dat in het kasteelpark meer dan 200 gesneuvelde militairen zijn teruggevonden na de oorlog en zijn herbegraven op een nabijgelegen begraafplaats. Het onderzoek kwam tot stand naar aanleiding van een specifieke opzoeking van één van onze vrijwilligers, Frans Descamps, die bij toeval een naamgenoot op het spoor kwam en opmerkte dat deze militair werd teruggevonden in het kasteelpark. Momenteel worden al deze militairen onderzocht en gaan we na welke sporen er tot op vandaag kunnen worden teruggevonden. In een latere fase willen we deze persoonlijke verhalen op een digitale manier ontsluiten in het landschap rondom het museum. Via bakens in het landschap geloven we dat we de

verhalen kunnen ontsluiten en kunnen inzetten om als basis te dienen voor toekomstige productontwikkeling waarbij de bezoekers het landschap en die verhalen kunnen ontdekken.

Virtual Experience

Dankzij het project Feniks (Cfr. Infra), zullen we in 2020 ook een opstelling rond VR kunnen uitwerken, dat voor ons meteen ook een ideale testcase zal vormen om verdere ontwikkelingsmogelijkheden te onderzoeken. Een belangrijk aspect in het Feniks-verhaal is dat de modernistische kerk van Zonnebeke, de eerste in België, niet voldoet aan het beeld dat Huib Hoste voor ogen had. De pastoor was niet erg tevreden en liet diverse elementen in een heel andere geest ontwerpen en uitvoeren. Om de oorspronkelijke visie van Huib Hoste weer te geven aan onze bezoekers, willen we hen onderdompelen in een Virtual Reality-experience. Om deze VR-visualisatie van het oorspronkelijke kerkinterieur te creëren, kan een hedendaagse 360° sferische foto worden bewerkt, gezien de ruwbouw wel grotendeels volgens Hoste's plannen werd uitgevoerd. De VR-brillen (Oculus Go) worden gemonteerd in de nissen van de biechtstoelen van de kerk, waardoor de bezoeker van daar uit een virtueel beeld zal krijgen van hoe de kerk er volgens Hoste had moeten uitzien.

Landschap - adviesverlening

Het MMP1917 zal verder ondersteuning bieden op vlak van landschappelijke en historische expertise voor de verdere ontwikkeling van toeristische projecten.

Momenteel is de directeur van het MMP1917 benoemd als lid van de Commissie erfgoed, die werd opgericht nadat Zonnebeke werd erkend als Onroerend Erfgoedgemeente.

Daarnaast blijft het Kenniscentrum een belangrijke rol spelen in het formuleren van adviezen en verwachtingen bij bijvoorbeeld archeologische opgravingen.

3.1.2. Het regionale erfgoedverhaal van de Eerste Wereldoorlog wordt in een breder kader verankerd en geactualiseerd met aanleunende thema's en invalshoeken

Feniks

In het laatste jaar van de eeuwherdenking rees bij lokale besturen en vele herdenkingsactoren in de Westhoek de vraag 'wat na 2018?'. De bezorgdheid leeft dat zonder nieuwe initiatieven de belangstelling sterk zal dalen. Dat zou een slechte zaak zijn gelet op de substantiële investeringen die er gebeurd zijn en op de internationale reputatie die de Westhoek en Vlaanderen opgebouwd hebben voor de aanpak en invulling van de eeuwherdenking.

Onder de vlag 'Feniks' bundelen alle gemeenten en musea van de Westhoek hun krachten om in 2020 het verhaal van de wederopbouw aan een ruim publiek te vertellen. Toerisme Vlaanderen kende aan Westtoer apb 500.000€ werkingssubsidie toe voor dit project, "om het brede thema van de wederopbouw voor een ruim publiek op een kwaliteitsvolle en eigentijdse manier te ontsluiten. Dat gebeurt door gebruik te maken van een aantal attractieve formats zoals impactvolle tijdelijke

tentoonstellingen, grootschalige publieksevenementen, diverse toeristische routes, een gepaste en brede communicatie en promotie. De plaatsen waar deze formats toegepast zullen worden zijn iconische en exemplarische wederopbouwplaatsen die toegankelijk zijn voor het grote publiek. De looptijd van het project situeert zich van februari tot november 2020.”

Het MMP1917 neemt deel aan dit regionaal project met titel ‘Feniks’, meer specifiek met de inrichting van een tentoonstelling over wederopbouw in de O.L.V. kerk van Zonnebeke in 2020 voor een budget van 60.000€ (waarvan de helft via subsidie wordt teruggevorderd in 2021) en met de verlenging van de tewerkstelling van een researcher op dit project die zo ook in de eerste helft van 2020 halftijds wordt ingezet op dit project. Concreet wordt Karen Derycke halftijds gedetacheerd aan dit project, waarbij zij naast het onderzoek in functie van de tentoonstelling in Zonnebeke ook onderzoek uitvoert en het project coördineert voor Veurne, Mese en Poperinge. Haar dagdagelijkse taken binnen haar functieprofiel voor het MMP1917 worden ingevuld door de halftijdse aanwerving tot 1 juli 2020 van Simon Augustyn. De loonkosten bij dit onderdeel vormen 15.000€ die bijkomend zijn voorzien in 2020. In 2021 verwachten we de teruggave van 7.500 via subsidie. De eigen inbreng van het MMP1917 in het project bedraagt aldus 30.000€ voor de tentoonstelling, 7.500€ voor de loonkosten van de researcher en 4.195,80€ als bijdrage in de bovenlokale promotiecampagne voor dit project.

In de tentoonstelling ‘Huib Hoste en het modernisme’ ontvangt de bouwmeester zelf je in de kerk en gidst hij je door zijn kerkgebouw. Hij vertelt het bijzondere verhaal van zijn unieke creaties in een doorgaans traditionele wederopbouw. Naast de tentoonstelling in de kerk zelf is ook de kerktoren zelf onderdeel van dit project. Op de tussenverdiepingen is een permanente tentoonstelling voorzien met informatie over de geschiedenis van Zonnebeke. Het landschap is het centrale thema in de expositie, maar ook de impact van de Eerste Wereldoorlog en de heropbouw van het tabula rasa-landschap speelt een belangrijke rol in deze tentoonstelling.

3.1.3. Het MMP1917 zet in op het verhogen van het bezoekerscomfort en op het optimaliseren van de bezoekersstroom

Bezoekersstroom

Bezoekersaantal

Het inschatten van een bezoekersaantal voor het komende jaar is zeer belangrijk in functie van de opmaak van het budget, daar de inkomsten uit tickets meteen ook het grootste deel van onze inkomsten uitmaken.

Op dit moment zijn er echter enkele onzekerheden (Brexit, terugval bezoekers door post-herdenkingsperiode), die een goede inschatting kunnen bemoeilijken. Anderzijds zijn er ook enkele factoren te benoemen (film 1917, Feniks,...) die een gunstige invloed kunnen hebben op de bezoekerscijfers. Het zal zaak zijn om de evolutie van het bezoekersaantal en reserveringen nauwgezet op te volgen en bij te sturen waar nodig.

Voor een inschatting van bezoekerscijfers houden we rekening met het feit dat 2013 kan beschouwd worden als een normaal referentiejaar volgens het onderzoek van eht kenniscentrum van Westtoer. Anderzijds is de uitbreiding (en vernieuwing van het MMP1917) pas vanaf juli 2013 afgewerkt. Van hieruit nemen we dus enkel de cijfers van najaar 2013 in rekening als referentie voor de bezoekerscijfers voor najaar (juli-december) 2020 (56.500 bezoekers). In voorjaar durven we te rekenen op basis van cijfers voorjaar 2016, wat door de toenmalige terreurdreiging geen al te best voorjaar was en dus quasi kan dienen als een referentiepunt voor een normaal voorjaar (57.500 bezoekers). In 2020 schatten we aldus heel voorzichtig een bezoekersaantal van 110.000-115.000 bezoekers. Dit aantal vermenigvuldigd met de GTP van 6,6€ is 759.000€ aan inkomsten toegangsgelden.

Familievriendelijkheid

Eén van de acties uit het groeiplan van het Q-traject en uit ons beleidsplan is de duidelijke wens om meer in te zetten op het aantrekken van families met kinderen. Niet alleen biedt het inzetten op het aantrekken van meer individuele bezoekers meer gemiddelde inkomsten per bezoeker, anderzijds willen we hier ook tegemoet komen aan de verwachte terugval in groepsbezoeken. Door de onzekerheden wat de Brexit op het aandeel van Britse groepsbezoekers zal doen, gecombineerd met een terugval in bezoekerscijfers door het einde van de WOI-herdenkingen, moeten we trachten om ons bezoekersaantal op dusdanig peil te houden zodat we aan de geschatte inkomsten uit ticketverkoop en verkopen kunnen voldoen. Belangrijk hierbij is op te merken dat de gemiddelde toegangsprijs (GTP) voor individuele bezoekers hoger ligt dan bij groepsbezoekers. Zo ligt de GTP voor individuele bezoekers (40%) op 9€, voor groepsbezoekers (60%) ligt de GTP op 5€. Of snel berekend 360€ voor individuele bezoekers ten opzichte van 300€ voor groepsbezoeken op 100 bezoekers. Per bezoeker ligt de GTP momenteel op 6,6€.

Reeds langere tijd is het duidelijk dat het aantrekken van groepsbezoekers dan wel zorgt voor een groot en gemakkelijk aandeel in de totale bezoekersaantallen (60% zijn groepsbezoeken), maar dat dit anderzijds ook een druk legt op de geboden kwaliteit van het museumbezoek voor individuele bezoekers. Zeker in het oude deel van het museum treden in drukke periodes nog te vaak bottlenecks op in de doorstroom van bezoekers en krijgen we vaak klachten over geluidsoverlast of drukte. Het wordt zaak om deze evolutie verder op te volgen in de toekomst en ook meer in te zetten op het aantrekkelijk maken van het museum voor families, waarbij we zowel tegemoet komen aan de kwaliteit van het museumbezoek als op de optimalisatie van de GTP.

Bovenstaande kan echter de indruk geven dat we de groepsbezoekers niet langer als één van de belangrijkste doelgroepen zien voor het museum. Dit willen we echter met klem ontkrachten, want vooral schoolbezoekers rekenen we als belangrijke, jaarlijks terugkerende klanten waar we heel duidelijk willen inzetten op klantenbinding. Anderzijds beogen we met deze aanpak echter dat we de inspanning tot het aantrekken van nieuwe klanten vooral willen leggen bij bezoekers in familieverband.

In dat verband is het belangrijk aan te halen dat we met het MMP1917 in 2020 duidelijk voor deze lijn willen kiezen. In 2020 lanceert Toerisme Vlaanderen het innovatieve opleidingstraject 'Door de Bril van de Bezoeker', een traject met het oog op het verbeteren van de bezoekerservaring. Concreet heeft dit als doel dat het MMP1917 als deelnemer van het traject belevingsexpert wordt, zodat men snel kwalitatieve oplossingen kan uitvouwen voor typische (museale) publieksuitdagingen. Het doel is bezoekers een ervaring te geven waardoor ze graag terugkeren. Het traject bestaat uit vijf dag-sessies, voorafgegaan met een mystery-visit waaruit voorstellen voortvloeien om de beleving van het museale bezoek te verbeteren. Het traject, ter waarde van € 1.950, wordt ons aangeboden voor € 750.

Familievriendelijk bezoek

Vanaf 1 februari 2020 is de lancering voorzien van ons nieuw familievriendelijk bezoek. Uit diverse hoek (gidsen, boekingen, ...) kwam de vraag om het huidige familievriendelijk bezoek (gebaseerd op Olly) te evalueren en herwerken. Het product was intussen ook een vijftal jaar oud, waardoor een grondige herwerking vanuit educatief en museaal oogpunt inderdaad wenselijk was. Onze educatieve werking besliste daarom dat we vanaf februari 2020 een nieuw kindvriendelijk museumparcours met de figuurtjes 'Maurice, Lisa en Louis' willen creëren. Onze huidige audioguides zouden we daarbij als leidraad willen gebruiken. In het museum wordt in dit nieuwe product optimaal gebruik gemaakt van de huidige hands on-aanpak

Het scenario van ons nieuw familievriendelijk product is als volgt: Lisa en haar neefje Louis nemen samen met hun vriendje, het ratje Maurice, kinderen mee op verkenning in het kasteel. De kasteelheer, Lisa's grootvader, verzamelt er allerhande vreemde spullen uit de Eerste Wereldoorlog en stelt die tentoon zoals in een museum. Kinderen jonger dan 9 jaar (1^e-2^e-3^e leerjaar) volgen een iets makkelijker parcours dan kinderen tussen 9 en 12 jaar (4^e, 5^e en 6^e leerjaar). Zo is het museumbezoek volledig aangepast op maat van verschillende leeftijdsgroepen. In beide trajecten gaat Maurice, die het kasteel door en door kent, mee op ontdekkingstocht. Hij toont de meest bijzondere spullen, geeft leuke opdrachten (hands on) en beantwoordt Lisa en Louis' vragen.

Kinderen zullen tijdens deze tour dus gebruikmaken van een nieuwe audiotour en een plooi folder. De audio, die een huidige kindertour vervangt, brengt ludieke dialogen en vormt een leidraad doorheen het bezoek aan het museum. De plooi folder is voor de kinderen zowel een schematisch overzicht, waar tijdens de audiotour op bepaalde momenten naar wordt verwezen, als een fysiek aandenken aan hun bezoek. Onbegeleide lagere schoolgroepen maken gebruik van de folder, die wordt ontwikkeld zodat ze ook zonder audioguide als leidraad kan dienen voor het basistraject (de hands-on). Voorbereiding en na-verwerking wordt voor leraars online beschikbaar gemaakt

Op dit moment is het niet wenselijk om een nieuwe tour in te spreken voor een Franstalig en Duitstalig publiek. De kindertours van beide talen samen worden nooit boven de 20 keer per maand uitgedeeld. Er wordt daarom voor de twee trajecten (-9 en van 9 tot 12 jaar) gekozen voor opnames in het Nederlands en Engels. Het scenario wordt volledig door onze educatieve werkgroep uitgeschreven.

Feedbackmonitoring

Via verschillende kanalen wordt er op dit moment naar feedback gevraagd. In het kader van het Q-traject worden er in functie van de studie naar klantentevredenheid momenteel verschillende enquêtes verzameld van het publiek. Dit gebeurt aan de hand van invulformulieren die aan het einde van het bezoek worden ingevuld. Bezoekers deponeren die anoniem in een collectebus. Groepen krijgen na hun bezoek een uitnodiging om feedback na te laten via de online bevraging die ook via Westtoer werd opgemaakt. Deze resultaten worden rechtsreeks verwerkt in de rapporten. Ook in 2020 zal deze werkwijze verder aangehouden worden.

Daarnaast loopt momenteel via deze weg ook een bevraging naar feedback over onze communicatiemiddelen. Bedoeling is om aan de hand van de analyse van deze bevragingen gerichte conclusies en acties te kunnen uitrollen in functie van het communicatie-en marketingbeleid.

Via de ticketverkoop en de groepsboekingen kan een analyse op de bezoekerscijfers worden uitgevoerd. Daarnaast kan het MMP1917 beroep doen op de analyse van de bezoekers die worden uitgevoerd door enquêteurs van het Kenniscentrum van Westtoer. Aan de hand van op regelmatige uitgevoerde bevragingen, krijgen we zo goed zicht op een analyse van onze bezoekers en onze belangrijkste doelgroepen.

Vaak komen er ook leerkrachten, gidsen of pers op prospectiebezoek. Deze prospectiebezoeken worden gratis aangeboden, maar na het bezoek wordt er met hen contact opgenomen om hun feedback te vragen. Ze krijgen ook de link naar de klantenbevraging (zoals hierboven), maar vaak werkt een persoonlijke aanpak beter, omdat we met die prospecten mogelijk nieuwe bezoekers kunnen aantrekken.

We stelden tijdens het beleidsplanningsproces vast dat één van de sterktes van het museum ligt in een sterke online community, die vaak zeer goede feedback nalaat op de online kanalen. Zo haalden we in 2019 het certificaat van Traveller's Choice 2019, op basis van de 957 beoordelingen op Tripadvisor. Daarnaast zien we ook dat er vaak feedback wordt nagelaten op andere recensiewebsites als Facebook, Zoover, Google.... Het komt er echter op aan om deze feedback ook nauwgezet en van dichtbij te gaan opvolgen. In 2019 zijn we gestart om deze online feedbackkanalen nauwgezet op te volgen. In 2020 willen we dit verder uitdiepen en onderzoeken of een sociale media monitoringtool ons hierbij kan helpen.

Bezoekerscomfort

Na een interne analyse bleek ook dat heel wat museumpoppen aan vervanging toe zijn. We voorzien daarom een verderzetting van de investering tot vervanging van de museumpoppen waar nodig, waarbij we willen inzetten op een vervanging aan realiteitsgetrouwe museumpoppen, zodat de beleving van onze bezoekers nog sterker wordt.

We voorzien in 2020 een nieuw diorama in de Belgische zaal. De huidige opstelling is dringend aan vervanging toe. Voor deze nieuwe opstelling gaan we opnieuw samenwerken met Kris Michiels, waarmee we een overeenkomst hebben gesloten omtrent de uitleen van zijn uitgebreide WOI-collectie.

In het laatste deel van het museum is er een tentoonstelling gewijd aan het werk en de historiek van de Commonwealth War Graves Commission (CWGC). Samen met de CWGC zal in 2020 ook hun tentoonstelling volledig heringericht worden, waarbij er nieuwe objecten zullen worden tentoongesteld. Daarnaast komt de nadruk ook meer te liggen op het hedendaagse belang van deze organisatie in hun zorg van de doden.

De museumzaal die in de oude keuken opgesteld is, wordt in 2020 ook verder aangepast in functie van de bekendmaking van het onderzoeksproject Passchendaele Archives. We willen de bezoekers voldoende handvaten meegeven om op zoek te gaan naar sporen van gesneuvelde voorouders.

Door steeds meer in te spelen op ons familievriendelijk karakter voorzien we in 2020 verschillende inspanningen die het museum meer toegankelijk moet maken voor onze jongste bezoekers. Naast het kindvriendelijke museumbezoek met een ondersteunend luisterspel en verschillende opdrachten zijn we ook aandachtig om het onthaal, de balie, de medewerkers en onze huidige opstelling te screenen op het kindvriendelijke karakter. De medewerkers onthaal volgen eind 2019 een training in familievriendelijkheid, het onthaal willen we nog aantrekkelijker maken en we voorzien ook een inleidingsmodule specifiek gericht op onze jongste doelgroep.

Door een interne reorganisatie in de benedenverdieping, hopen we in 2020 ook werk te kunnen maken van een ruimte waar bezoekers hun persoonlijke spullen kunnen opbergen in lockers. Ook willen we onderzoeken om groepen de mogelijkheid aan te bieden hun jassen en rugzakken per groep op te bergen in de daartoe voorziene verrolbare containers.

Veiligheid

Naast de verbeteracties die we willen opzetten op vlak van bezoekerscomfort willen we ook in 2020 verder inzetten op het aspect van veiligheid. Het bleek reeds in het verleden dat de omvang van het gebouw, gecombineerd met grote bezoekersstromen, een eventuele evacuatie van het gebouw niet makkelijk maakt. In het verleden werden er verschillende brand-of evacuatieoefeningen georganiseerd, die hun nut zeker hebben bewezen. Ook in de komende jaren willen we hier verder op inzetten.

In 2020 wordt het ontwikkelde permanentiesysteem, met de daar bijhorende handleidingen volledig geïmplementeerd. Het wordt zaak om dit systeem goed te gaan ontwikkelen in de komende maanden, met de nodige support, training en opleidingen.

Calamiteitenplan

In 2019 zal het calamiteitenplan voor het MMP1917 worden afgewerkt. Het CollectieHulpVerleningsplan (CHV) werd vervolmaakt met de externe firma ArtSalvage. De doelstelling van een CHV-plan is om te komen tot een optimale calamiteitenbestrijding en een zo goed mogelijke waarborging van de bedrijfscontinuïteit. Om dit te bereiken worden eenduidige verantwoordelijkheden, bevoegdheden en procedures vastgelegd. Het CHV-plan is een praktijkgericht document voor de, bij het logistieke proces, betrokken partijen in geval van een calamiteit.

Alle handelingen die nodig zijn om in bovenstaande situaties de roerende collectie veilig te stellen, vereisen een minimale kennis en kunde van de betrokken medewerkers. Het opgestelde CHV-plan moet afgestemd zijn op de bedrijfshulpverlening, praktisch uitvoerbaar zijn en regelmatig opnieuw bekeken worden.

Hard – en software

In de komende jaren willen we verder investeren in de benodigde hard – en software, zodoende we de bezoekers steeds optimaal ten dienst kunnen staan. In 2020 voorzien we om alles rond de audioguides verder op punt te stellen en uit te breiden met een nieuwe kids-toer, ter ondersteuning van het familievriendelijke bezoek (Cfr. Supra).

In het kader van online marketing en marketing automatization, gaan we in 2020 na welke software ons hierin kan ondersteunen.

De huidige CRM-software wordt volgend jaar volledig op punt gezet, waardoor dit de enige plaats zal zijn waar we al onze contacten en klanten kunnen beheren. De verzameling van adresgegevens (in combinatie met een meer intensief gebruik van de webshop) zal ons verdere mogelijkheden kunnen bieden in onze marketing automatisatie.

Landhuis

Van bijzonder belang voor het museum is Villa Zonedaele, een landhuis uit 1933 dat wordt beheerd door het AGB. Momenteel is enkel de benedenverdieping van dit historische gebouw gerenoveerd in functie van gebruik als tijdelijke tentoonstellingsruimte, bestaande uit twee grote zalen, een ruimte voor audiovisuele toepassingen, sanitair en een hal die aansluiting geeft op de, niet voor het publiek toegankelijke, trap naar de twee bovenverdiepingen. Een finale bestemming van het gebouw werd nog niet vastgelegd.

Binnen de schoot van de Gemeente werd een denktank opgericht die zich buigt over het probleem van het toekomstig gebruik van het kasteelpark en de daar aanwezige infrastructuur zoals het landhuis. De externe begeleiding gebeurde door een samenwerking van Koplamp architecten en adviesbureau Fris in het landschap. In die visie werd een eerste aanzet gegeven om het landhuis

eventueel als horeca-functie in te richten. Hiervoor is echter verder onderzoek noodzakelijk. In oktober 2019 werd een prijsvraag uitgestuurd voor de opmaak van een haalbaarheidsstudie waarin de vraagstelling is of het landhuis kan ingericht worden als horeca-uitbating binnen het vooropgestelde investeringsbudget van 600.000€ en met welke capaciteit dit kan.

Omdat deze oefening nog een tijdje kan duren werd in 2019 beslist om in tussentijd het landhuis in te richten als multifunctionele ruimte. We merkten de laatste tijd immers wat problemen i.v.m. de capaciteit en doorstroming van de workshop 'Bronnenonderzoek Passchendaele Archives': Vaak worden aanvragen gericht per 40-50 personen (grootte van een bus). De huidige capaciteit van de workshop, die doorgaat in het kenniscentrum is 20-25 personen. Indien de aanvraag gebeurt voor 40-50 personen of meer, wordt de groep opgedeeld in twee of meer groepen, waarbij de volgorde van het programma niet logisch is voor de groepen zorgt voor de groepen voor extra kosten en tijdsverlies.

Naast de bestaande workshop Passchendaele Archives wil het MMP1917 ook andere activiteiten en workshops ontwikkelen, waarbij we groepen tot 50 personen kunnen ontvangen.

Een multifunctionele ruimte biedt bovendien verschillende mogelijkheden voor de huidige museale werking: er is immers de mogelijkheid om de ruimte ook te gebruiken als vergader en/of conferentieruimte (ook in verhuur), als leslokaal, als ontvangstruimte of als multifunctionele ruimte voor lezingen, boekvoorstellingen, ...

Vanaf 2020 zal het landhuis zodoende kunnen gebruikt worden in de verschillende facetten van de museumwerking.

Museumshop

De verantwoordelijke shopmedewerker zal in 2020 het huidige aanbod van de shop verder evalueren en bijsturen. Hierbij is er voldoende aandacht voor bijkomende merchandising waarbij ons merk en ons imago ook via deze producten verder wordt uitgedragen. De inkomsten uit de shop zijn immers van vitaal belang in de vorming van werkingsmiddelen van het AGB.

Rekening houdende met een bezoekersaantal van 110.000 bezoekers en een gemiddelde omzet van 1,3€ per bezoekers, voorzien we een omzet in de shop van 143.000€.

3.2. Het Memorial Museum Passchendaele 1917 is een hedendaagse en flexibele organisatie en een professionele partner voor andere instellingen

In de loop van de vorige beleidsperiode maakte de organisatie van het museum een grondige herschikking door. Het museum maakte zich los van de structuur van het gemeentebestuur en werd hervormd tot een Autonoom Gemeentelijk Bedrijf of AGB. Deze hervorming bracht de mogelijkheden mee om op een moderne en professionele manier aan beheer van mensen en middelen te kunnen doen. Het is dan ook de wens deze hervorming door te zetten en te verfijnen. Dit zal zich vertalen in een verder gedetailleerd personeelsbeleid, organogram en werking.

Het omvormen naar een AGB heeft echter ook een keerzijde. De financiële contouren van het AGB zijn scherper afgelijnd. De gemeentelijke inbreng verdwijnt en de werking van het museum draagt een exponentieel hogere verantwoordelijkheid in het financiële welslagen van de onderneming. Deze nieuwe situatie waarbij de inkomsten van het AGB de belangrijkste bron van middelen wordt, noopt de organisatie tot zelfreflectie en het herdenken van bepaalde deelaspecten van de werking.

Door omstandigheden valt deze shift samen met het einde van de grote herdenkingsperiode. Verschillende modellen en voorspellingen zien in 2019 het aantal bezoekers voor de WO I-gerelateerde erfgoedsites dalen, mogelijk ook zo voor het MMP1917. Het einde van de herdenkingsperiode is meteen ook het einde van een aantal ondersteunende maatregelen van hogere overheden of instellingen. Investeringsmiddelen voor deze specifieke erfgoedverhalen zullen minder evident worden. Projectgebonden financiering in binnen- en buitenland lijken zo goed als volledig te verdwijnen. Dit zet druk op het financieel model en op het personeelsbestand dat voor de herdenkingsperiode in een uitgebreide formatie werkte. Rationalisering is hier een duidelijke lijn die aangehouden zal worden om de organisatie performant en beheersbaar te houden.

Sinds de opstart van het museum is er gewerkt aan een performante ploeg van medewerkers, met elk eigen specifieke kwalificaties en achtergronden. De basisbezetting van het personeel werd op professioneel vlak aangevuld door projectgebonden medewerkers. Deze extra medewerkers zullen in aantal beperkt worden, afhankelijk van de financiële mogelijkheden van het AGB.

Naast het personeel van het museum is er sinds het begin zeer nauw en goed samengewerkt met een grote groep van vrijwilligers en met opgeleide en geschoolde museumgidsen. Deze samenwerking blijft in de toekomst bestaan en zal zo mogelijk nog belangrijker worden. Het is dan ook duidelijk een keuze om de groep van vrijwilligers en gidsen verder aan de werking van het museum te binden. Via een aanbod van opleiding en scholing zullen de vrijwilligers en gidsen mogelijkheid hebben om verder te ontwikkelen en zo de werking van het museum verder uit te bouwen.

Het museum is reeds lange tijd een partner voor andere instellingen binnen en buiten de regio. Deze open houding zal in de toekomst nog versterkt worden. Verschillende samenwerkingsverbanden zullen hernieuwd worden, andere zullen opnieuw aangehaald en gedefinieerd worden. Dit in de

overtuiging dat enkel door samen te werken en samen een “product” in de markt te zetten het oorlogsverhaal in al zijn facetten de toekomst tegemoet kan gaan.

Een moderne organisatie heeft in deze moderne tijden ook nood aan een gedetailleerd en verfijnd communicatie- en marketingbeleid. Beide aspecten zijn in de loop van de vorige beleidsperiode opgestart en verkend. Het komt er op aan de ingeslagen weg te vervolgen en als moderne organisatie ook verder op het digitale toneel een eigen plek te verwerven. Sociale media, moderne communicatiekanalen en een uitgewerkt marketingplan op maat van de verschillende doelgroepen vormen een vast onderdeel bij de realisatie van deze strategische doelstelling.

3.2.1. De organisatiestructuur van het AGB wordt verder ontwikkeld

Afsprakennota met de gemeente

In zitting van 9 september 2019 werd de beheersovereenkomst tussen Gemeente Zonnebeke en het AGB MMP1917 goedgekeurd, nadat de onderhandelingen eerder dit jaar plaats vonden. Deze actie werd dus vervolmaakt in 2019. In de komende jaren zal er toegezien worden op de bewaking van de uitkomsten van deze overeenkomst.

Alternatieve financiering

De alternatieve financiering van het MMP1917 bestaat op dit moment uit verschillende kanalen. Eerst en vooral worden onze bezoekers vrijblijvend uitgenodigd na hun museumbezoek om een reële cash-gift te doen via de donatie-box op het einde van het museumbezoek. Ook in het kenniscentrum is een dergelijke donatie-box aanwezig, die de bezoekers aan het kenniscentrum de mogelijkheid biedt om een geldelijke donatie te verrichten als dank en erkenning voor het werk van het kenniscentrum. In 2020 onderzoeken we de mogelijkheid om bezoekers ook bij bestelling van online tickets een extra geldelijke toelage te laten toevoegen in het winkelmandje, als extra geldelijke ondersteuning. In 2020 mikken we hierbij op 4.000€ extra inkomsten

Via het onderzoeksproject ‘Passchendaele Archives’, worden de familieleden van een gesneuvelde militair waarvan we historisch opzoekingswerk hebben verricht en hebben ontsloten via de database, uitgenodigd om vrijblijvende een geldelijke donatie te doen in ruil voor het geboden onderzoek. Deze online donatie gebeurt via creditcard of PayPal. In 2020 willen we hier minimum 1.000€ inkomsten uit halen

Voor bijkomende projecten, zoals ‘Namen in het landschap’ (Cfr. Supra), die niet in het beleidsplan of in de meerjarenbegroting zijn opgenomen, is het de bedoeling bijkomende alternatieve financiering te vinden. Dit kan via verschillende kanalen, waarbij we in dit specifiek geval ons richten op gouvernementele subsidies, fondsen of sponsorships met Belgisch-Canadese bedrijven. Deze bijkomende financiering is echter projectgebonden en ondersteunt als dusdanig niet het MMP1917 op organisatieniveau.

Het bezoekerscentrum van Tyne Cot Cemetery, dat door het AGB MMP1917 wordt ingericht en geëxploiteerd, is gratis te bezoeken. Jaarlijks bezoeken ongeveer 300.000-400.000 bezoekers de begraafplaats en het bezoekerscentrum. In het bezoekerscentrum willen we geldelijke return krijgen door het plaatsen van een muntautomaat (souvenirmunten), waarbij we 20% van de inkomsten kunnen behouden (0,40€). Gebaseerd op de berekeningen van een gelijkaardige muntmachine die in het museum zelf staat opgesteld, waarbij gemiddeld 4% van de bezoekers een munt aankopen, mogen we op 300.000 bezoekers rekenen op een extra inkomst van 4.800€ voor het AGB MMP1917. Naast deze muntautomaat onderzoeken we ook nog om een donatiekist te voorzien op Tyne Cot, waarbij geldelijke donaties mogelijk worden en onderzoeken we tevens de integratie van een online betaalbaarheid om donaties digitaal te verrichten (QR-code), evenals in het museum zelf.

Daarnaast willen we in het kader van de uitrol van onze publicatiereeks een lidmaatschap-formule opzetten die in de komende jaren extra financiële inkomsten kan opleveren. Met onze Passchendaele Members willen we, in navolging van onze missie, betrokkenheid en bewustwording creëren met het verhaal van de slag bij Passchendaele uit 1917. Betrokkenheid is een belangrijke pijler van de bestaansreden van het MMP1917. De members zijn zeer nauw betrokken bij de thematiek van het verhaal van het MMP1917 en getuigt van een respectvol engagement om bewustwording en betrokkenheid te creëren voor het verhaal van de Slag bij Passendale en de vele slachtoffers. In 2020 gaan we met deze formule van start en hopen we op die manier een 8.000€ extra inkomsten te werven.

We onderzoeken ook de mogelijkheid om extra inkomsten te werven via de verhuur van het landhuis.

Op die manier voorzien we in 2020 in totaal 15.000€ extra inkomsten te verwerven.

Dienstverlening aan derden

Het MMP1917 wil ook hun kennis en expertise inzetten ten behoeve van derden, wanneer er bepaalde vragen voordoen. Het kan hierbij gaan om historisch onderzoek, adviesverlening over collecties... Ook lezingen die worden georganiseerd door andere organisaties of derden, waarbij een spreker wordt gevraagd van het MMP1917 vallen hieronder. Voor een lezing wordt momenteel het tarief van 150€ per uur gehanteerd.

3.2.2. Het MMP1917 beschikt over een kwalitatief gevormd team aan medewerkers

Personeelsbehoefteplan 2019-2023

Sinds de opstart van het museum is er gewerkt aan een performante ploeg van medewerkers, met elk eigen specifieke kwalificaties en achtergronden. De basisbezetting van het personeel werd op professioneel vlak aangevuld door projectgebonden medewerkers. Deze extra medewerkers zullen in aantal beperkt worden, afhankelijk van de financiële mogelijkheden van het AGB.

De basis voor het personeelsbeleid is de noodzaak om de basisfuncties voor een regionaal erkend museum te kunnen vervullen. De organisatie vertrekt dan ook van dit als de minimale stafbezetting voor de werking. Daarnaast wordt op basis van opportuniteiten en mogelijkheden bijkomend projectpersoneel aangetrokken. Het ontwikkeld personeelsbehoefteplan voorziet dan ook om in de komende beleidsperiode de doelstellingen van het museale beleid te kunnen uitvoeren met een minimale, doch noodzakelijke bezetting van staf die beschikt over de nodige competenties.

Op vandaag bestaat het personeelsbestand van het AGB uit zeven personen. Het personeel van het AGB wordt aangestuurd door de directeur / conservator, die op zijn beurt rapporteert aan de Raad van Bestuur. Het personeel van het AGB MMP1917 staat in voor de museale taken.

Op projectbasis is de aanwerving van Simon Augustyn voorzien tot en met 30 juni 2019, als ondersteuning van de taken van Karen Derycke die in het kader van het Feniks-project halftijds is gedetacheerd als projectmedewerker in het bovenlokale project.

Afhankelijk van de al dan niet toezegging van subsidieaanvragen 'inhaalbeweging digitale collectieregistratie' en 'Namen in het landschap' zullen er op projectbasis extra aanwervingen worden voorzien in 2020. Op dit moment is er hier nog geen duidelijkheid over.

Taakafspraken

Door de implementatie van het nieuwe personeelsbehoefteplan zijn de meeste onduidelijkheden rond de taakafspraken weggewerkt. Het zal echter zaak zijn om hier ook in het komende jaar nauw op toe te zien. De functieprofielen werden geëvalueerd en bijgesteld op basis van de nieuwe functies. Hiervoor worden uiteraard planningsgesprekken of functioneringsgesprekken georganiseerd met de medewerkers zodat iedereen op de hoogte is van de nieuwe afspraken. In 2020 zijn er voor de meeste medewerkers evaluatiegesprekken voorzien. Voor deze medewerkers komen we op die manier aan het einde van de huidige evaluatiecyclus. De nieuwe evaluatiecyclus wordt meteen aangevat.

Waar mogelijk worden er ook processen ontwikkeld en uitgeschreven, zodat er duidelijkheid is over de workflow. Ook wordt verder gebruikt gemaakt van het projectmatig werken via de projectfiches. De projectfiches houden ook toezicht op de begroting en de geraamde kosten. Met deze manier van werken zal er duidelijk en nauwgezet aan projectopvolging kunnen gewerkt worden.

Ook de werkwijze van het intern overleg wordt verder aangehouden. Waar het wekelijks teamoverleg erin bestaat om de terugkoppeling te voorzien van de besproken punten in het College van Burgemeester en Schepen, de Gemeenteraad, de Raad van Bestuur en de zitting van de Gedelegeerd Bestuurder en punten worden besproken die voor de ganse organisatie betrekking hebben, wordt er daarnaast ook driewekelijks een museumoverleg georganiseerd, waarbij de verantwoordelijken van de kerntaken van het museum worden uitgenodigd. In dit museumoverleg kan er meer inhoudelijk worden nagedacht over de inhoudelijke aspecten van de museumwerking en is dit overlegorgaan erop gericht om de acties van het beleidsplan te gaan implementeren, opvolgen

en bijsturen. Daarnaast is er een maandelijks communicatieoverleg met het team communicatie. Ook op dit vlak is ondertussen werk gemaakt van enkele afspraken en processen, zoals een permanentieregeling rond de opvolging van sociale media tijdens weekends en vakanties.

Ontwikkelingsmogelijkheden

Het vormingsbudget van 2.000€ per jaar wordt gebruikt om de medewerkers kansen te geven hun kennis en expertise in hun respectievelijke vakdomeinen te laten aangroeien. Belangrijk hierbij is ook dat er na een vorming of opleiding een implementatie komt van interessante informatie voor de organisatie of voor de andere medewerkers aan de hand van een uitgewerkt sjabloon (Vormingsverslag). Indien relevant wordt dit vormingsverslag besproken binnen het overlegorgaan. In 2020 zal, in samenwerking met de personeelsdienst van de Gemeente Zonnebeke, werk worden gemaakt van een uitgewerkt VTO-beleid, waarbij we ook met het museum zullen kunnen op terugvallen.

Vrijwilligers die worden ingezet binnen de dagelijkse museumwerking, moeten ook de kans krijgen om aan vorming te kunnen deelnemen. Vaak gaat dit om een intern georganiseerde informatiesessie, georganiseerd door de stafmedewerkers, maar wanneer dit opportuun is, kunnen deze vrijwilligers ook aansluiten bij extern georganiseerde vormingsmomenten

Gidsenopleiding

We willen de komende jaren ook inzetten op bijscholingsmogelijkheden voor vrijwilligers en gidsen. Gidsen krijgen die bijscholingsmogelijkheden bijvoorbeeld wanneer er nieuwe tentoonstellingen of producten worden ontwikkeld, maar daarnaast zijn er uit de zelfevaluaties van de gidsen (cfr. Kwaliteitstraject voor gidsen) verschillende noden gedetecteerd op vlak van opleiding en bijscholing. De bedoeling van het kwaliteitstraject, dat wordt getrokken door Toerisme Vlaanderen en Faro, is om ervoor te zorgen dat de klantentevredenheid verhoogt voor bezoekers die het museum bezoeken aan de hand van een gegidste rondleiding. Tijdens het kwaliteitstraject werd de missie en visie van de gidsenkring vastgelegd, werd een functieprofiel en deontologische code van de gidsen bijgesteld en werden ook competenties gekozen waaraan een gids dient te voldoen om te kunnen gidsen in het MMP1917. De volgende stap is om nu te voorzien in een systeem van evaluatie en de mogelijkheden tot bijsturing, bijscholing en vorming uit te werken.

Naar aanleiding van het kwaliteitstraject voor gidsen die zich aan het uitrollen is, voelen we ook de noodzaak om in te spelen op de sterktes, competenties en kwaliteiten van de gidsen op maat. Anderzijds stellen we ook vast dat er een wezenlijk verschil tussen museumgidsen en zogenaamde 'educatieve gidsen'. We stelden bovendien vast dat het vormingsaanbod voor de gidsen (de zogenaamde gidsenopleiding) aan herziening en evaluatie toe is. In bepaalde categorieën hebben we vandaag voldoende gidsen, in andere gebieden hebben we dreigend tekort aan gidsen. We denken hierbij in eerste instantie aan gidsen die het educatief project 'Soldaat in de klas' kunnen begeleiden, maar ook toekomstige andere projecten vereisen een educatieve begeleider die op maat van het product hun verhaal aan de bezoeker kunnen overbrengen.

Om hieraan tegemoet te komen willen we in 2020 een nieuwe gidsopleiding organiseren. Het voorstel omtrent de hervorming van de opleiding zou erin bestaan om de huidige opleiding te gaan herzien en verschillende specialisatiemodules aan te bieden. Op die manier creëren we geen eenheidsworst in de opleiding, maar kunnen we op basis van de behoeftes en functieprofielen per gidsprofiel en voor de educatieve begeleiders een specifieke opleiding gaan voorstellen. We zijn overtuigd dat iedere gids een basiskennis onder de knie moet hebben en hiervoor moet slagen. In het basispakket worden er bepaalde competenties aangeleerd, zoals die ook in het gidsenprofiel (cfr. Deontologische code) werden opgenomen. Historische feitenkennis is hier een zeer belangrijk onderdeel van.

Na deze basis cursus, die noodzakelijk is om door te kunnen stromen naar de andere opleidingsmodules, kunnen er verschillende opleidingstrajecten worden ontwikkeld (afstudeertrajecten). Wanneer iemand slaagt voor deze modules kan hij als gids worden ingezet voor die producten.

Vrijwilligers

Naast het personeel van het museum is er sinds het begin zeer nauw en goed samengewerkt met een grote groep van vrijwilligers en met opgeleide en geschoolde museumgidsen. Deze samenwerking blijft in de toekomst bestaan en zal nog belangrijker worden. Het is dan ook duidelijk een keuze om de groep van vrijwilligers en gidsen verder aan de werking van het museum te binden.

Het MMP1917 kan bijvoorbeeld sinds 2015 rekenen op de steun van vrijwillige publieksbegeleiders in het museum, die verantwoordelijk zijn voor het begeleiden van individuele bezoekers en groepen zonder als formele gids of erfgoedbewaker op te treden. Met het oog op het verzekeren van een vlotte bezoekersstroom, begeleiden ze de bezoekers in het MMP1917 en staan ze in voor de orde en netheid en kleine herstellingswerken. Ze zijn verantwoordelijk voor het opvolgen van de openings- en sluitingsprocedure en geven technische ondersteuning aan het publiek bij het gebruik van technische installaties. Tenslotte begeleiden de publieksbegeleiders mensen met een beperking door het museum door een aangepast parcours en fungeren als aanspreekpunt in het museum voor bezoekers. De meerwaarde van deze publieksbegeleiders heeft zich reeds van in het begin bewezen en wordt door onze bezoekers sterk gewaardeerd.

Vrijwilligersbeleid

Het verdere beleid rond inzet van vrijwilligers in de dagelijkse werking van het MMP1917 wordt beschreven in het vrijwilligersbeleid, dat in 2019 werd vernieuwd voor de volgende beleidsperiode. In 2020 dienen we de volgende acties te vervolmaken in samenwerking met het bestuur van de vzw Genootschap Passchendaele Society 1917. De genootschap staat immers in voor de coördinatie en opvolging van vrijwilligers.

Thema	Wat
Vinden – werven en selecteren	Inventaris en wervingsplan van vrijwilligers per taakdomein

	Opstellen functieprofielen per taakdomein
	Opmaak vrijwilligersovereenkomsten
	Opstellen procedure selectie
Verwelkomen – onthaal en informatie	Opstellen onthaalbrochure
Versterken - begeleiden, ondersteunen, motiveren en coachen	Aanleg database vrijwilligers
	Vastleggen waarderingsbeleid
	Organisatie algemene vergadering per jaar
	Ontwikkeling interne communicatieplan
Verbeteren – evalueren en feedback geven	Ontwikkeling cyclus tweejaarlijkse voortgangsgesprekken
	Evaluatie van evenementen en activiteiten
	Uitwerking procedure conflictbeheersing
Vertrekken – afscheid en waardering – exit	Uitrol procedure exit

Doordat de vzw Genootschap Passchendaele Society 1917 vanaf 2019 geen deel meer uitmaakt van de Raad van bestuur van het AGB MMP1917, was er een terechte bezorgdheid dat de GPS1917 voldoende betrokken dient te zijn bij de verdere werking van het MMP1917. Daartoe werd er een nieuwe overlegstructuur gecreëerd, dat tienmaal per jaar samenkomt. Die groep bestaat uit het Dagelijks bestuur GPS, enkele stafleden van MMP en Gedelegeerd Bestuurder. Op die manier komt er inzicht op de dagorde voor RvB en kunnen er eventueel te bespreken punten naar voren komen.

Daarnaast dient die klankbordgroep om beslissingen toe te lichten, advies te vragen over de inhoudelijke werking en de communicatie naar de vrijwilligers vast te leggen.

3.2.3. Het MMP1917 ontwikkelt een doelgroepgericht communicatie-en marketingplan

Communicatieplan

Een algemeen communicatieplan voor het MMP1917 werd in het verleden niet opgemaakt. Er was immers jaarlijks een aparte communicatieplanning in functie van het themajaar en van de evenementen en herdenkingen die in de periode 2014-2018 zijn uitgerold. Voor de nieuwe beleidsperiode 2019-2023 is het een absolute prioriteit een volwaardig en organisatie-breed communicatieplan op te stellen.

Naast dit communicatieplan zal ook werk worden gemaakt van duidelijke richtlijnen, policy's en processen, zodat er eenduidig en uniform wordt gecommuniceerd met onze erfgoedgemeenschap. Deze acties, die zullen voortvloeien uit het communicatieplan, worden in 2020 afgewerkt.

In het maandelijks communicatieoverleg, waarbij we ook de analyse maken van de uitgevoerde communicatie, proberen we de ROI (Return on Investment) te meten en gaan we na waar en hoe we het beleid moeten bijsturen.

Sociale Media

Begin 2019 werd de sociale media strategie vastgelegd. Bij het opmaken van deze sociale media strategie gaat het museum nog niet actief gaan luisteren op externe kanalen. De berichten die we ontvangen, krijgen we door onze medewerkers en vrijwilligers. Zo merken we dat er in Facebookgroepen, externe Facebookpagina's, Twitter en websites over ons geschreven wordt. Dit enkel wanneer op sociaal media de correcte handles, paginanamen gebruikt worden of wanneer iemand het bericht toevallig ziet. Om dit beter op te volgen, werd er besloten om op zoek te gaan naar een sociale media monitoring tool.

Met onze boodschap op sociale media willen we onze doelgroepen duidelijk maken dat het museum op een ervaringsgerichte manier het verhaal van WOI en 1917 vertelt en dat we hen na het bezoek aan het MMP1917 de bredere omgeving van het museum willen laten ontdekken. Daarnaast willen we hen ook duidelijk maken dat een bezoek aan het museum te combineren valt met tal van andere (zelfs niet WOI-gerelateerde) bezoeken zoals de vele begraafplaatsen en WO-sites in Groot-Zonnebeke. In onze online communicatie willen we op een persoonlijkere en (waar gepast) ludiekere manier met onze doelgroep communiceren. The 'tone of voice' is die zoals we die hanteren aan de balie van het museum, aan de telefoon ... De sociale media is voor het museum een ideaal kanaal om aan storytelling te doen en we willen hier dan ook zwaar op inzetten met de 'Passchendaele Archives', onze collectie en schenkers, onze bezoekers ... maar ook de interne verhalen van onze werking en medewerkers komen hierbij aan bod. Met deze laatste manier van storytelling willen we onze volgers meer op de hoogte brengen van onze werking en wie we zijn. We willen hen 'het gezicht' (de gezichten) tonen achter de instelling 'het museum'. Naast storytelling willen we ook meer inzetten op korte filmpjes. Interactie met onze volgers en andere partners staan bij dit alles centraal.

Pers

In de afgelopen herdenkingsperiode heeft het MMP1917 heel wat netwerken en contacten kunnen uitbouwen. Het gaat hierbij niet enkel om diplomatieke contacten (ambassades, ministeries, defensieattachés, departementen, buitenlandse musea...), maar ook en vooral heeft het MMP1917 het netwerk met internationale persrelaties enorm kunnen uitbreiden. Uiteraard willen we met het MMP1917 deze belangrijke contacten consolideren, zodat we ons op een blijvende manier kunnen verankeren in een internationaal netwerk aan partners die werken rondom de thematiek van de Eerste Wereldoorlog en de Slag bij Passendale. Deze contacten en dit netwerk is immers van groot belang om voldoende draagkracht te hebben voor een meerstemmig verhaal in internationale herdenkingen.

Hierbij willen we aanhalen dat het belangrijk is om mee te surfen op de inzet die Toerisme Vlaanderen en Toerisme Westhoek (Westtoer) verricht in het aantrekken van perscontacten en uitwisselingen naar onze regio.

Doelgroepen

Al in 2006 nam Westtoer het initiatief om het Wereldoorlog I-herdenkingstoerisme in de Westhoek in kaart te brengen met als doel een onderbouwing te bieden voor de begeleiding van de Westhoek bij het voorbereiden van de herdenkingsjaren 2014-2018. Het onderzoek van 2006 resulteerde niet enkel in een beter begrip van de profielen van de WOI-bezoekers in de Westhoek, maar tevens in een beter inzicht in wat zij verwachten bij hun bezoek aan het WOI-erfgoed.

In 2013 - het aanloopjaar naar de herdenkingsperiode - voerde Westtoer een nieuw grootschalig bezoekersonderzoek uit bij WOI-bezoekers in de Westhoek. Met de herdenkingsjaren in zicht was het belangrijk om de parameters te actualiseren en een meer gefundeerde basis te bieden voor het evalueren van de herdenkingsjaren. Het onderzoek werd opgezet als een nulmeting vóór de eigenlijke herdenkingsperiode. In 2014, 2015, 2016 en 2017 werd telkens een vervolgonderzoek uitgevoerd om de effectieve impact van het herdenkingstoerisme in kaart te brengen. Een belangrijke doelstelling daarbij was het verder monitoren van het volume van herdenkingsbezoekers. Daarnaast werden ook een aantal specifieke kenmerken opgevolgd in de tijd of werden bepaalde aspecten meer in detail geanalyseerd.

De resultaten van dit onderzoek worden jaarlijks gebundeld in een uitgebreid rapport, waarin zowel een overzicht wordt gegeven van de globale resultaten, maar nog belangrijker zoomt men in op de detailresultaten per relevant bezoekerssegment. We sluiten af met een benchmark tussen de belangrijkste bezoekerssegmenten.

Naast dit globaal rapport werden ook (vertrouwelijke) rapporten geproduceerd per deelnemende WOI-site in de Westhoek die aan de verantwoordelijken van de diverse sites en musea werden overgemaakt. De combinatie van deze individuele tabellen en het uitgebreide rapport is dan ook van onschatbare waarde om inzicht te krijgen in onze doelgroepen en kan beschouwd worden als een

brede basis van een doelgroepenonderzoek. In de komende jaren willen we onze communicatie en marketing en onze productontwikkeling dan ook goed afstemmen op dit onderzoek.

Op die manier willen we in het communicatiebeleid werk maken van een doelgroepenonderzoek, waarbij we ons zullen enten op de methodiek van Persona. Een persona is een archetype van een gebruiker, ofwel een karakterisering van een bepaald type gebruiker

3.2.4. Onderhouden van een actieve samenwerking met partners binnen en buiten de regio

Anzac Day

Voor de organisatie van onze jaarlijkse Anzac Day service, zal er opnieuw worden samengewerkt met de Nieuw-Zeelandse en Australische ambassades in België. Zoals elk jaar willen we immers op de symbolische datum van 25 april de inzet van Australische en Nieuw-Zeelandse soldaten tijdens de slag bij Passendale herdenken.

In Flanders Fields Museum

Het MMP1917 en het In Flanders Fields Museum (IFFM) zijn complementaire partners in de regio. Beide musea trekken heel wat bezoekers aan, zowel regionaal, nationaal als internationaal en zijn ook qua inhoudelijke invulling complementair. Het IFFM richt zich veeleer op de nieuwste digitale technologieën en draagt eerder de vredesboodschap uit, terwijl het MMP1917 zich eerder richt op een militair-historische benadering en een belevingsgerichte ervaring of experience.

Naar aanleiding van de voorbereiding van hun nieuwe beleidsplannen overlegden het In Flanders Fields Museum (Ieper) en het Memorial Museum Passchendaele 1917 (Zonnebeke) over vormen van samenwerking die voor beide musea en voor de erfgoedgemeenschap in de regio een meerwaarde kunnen bieden, zonder dat de eigenheid van beide musea daar nadelen van ondervindt en met respect voor de gemeentelijke autonomie. Deze samenwerking speelt zich af in de bredere context van de Westhoek en de frontstreek, waar zich nog andere privé- en andere actoren bevinden die een werking uitbouwen rond het thema 'Eerste Wereldoorlog'

Ook in 2020 worden verschillende overlegmomenten georganiseerd tussen beide partners, teneinde onze werking nog beter op elkaar af te stemmen.

Netwerken

Afsluitend wil het MMP1917 in 2020 verder inzetten op de beschreven samenwerkingen en netwerken met partners, zoals beschreven in het beleidsplan 2019-2023. Op die manier wil het MMP1917 een actieve partner zijn in de regionale museumwerking. Ook netwerkmomenten, studiedagen en opleiding zien we als momenten naar het leggen van contacten en het uitbouwen van een netwerk.

3.3. Het Kenniscentrum is een open infocentrum en een actieve onderzoekspartner

Het Kenniscentrum dat in de loop van de vorige beleidsperiode duidelijk vorm kreeg, is meer dan alleen de wetenschappelijke onderbouw voor de eigen museale invulling. Het centrum biedt op vandaag verschillende aanknopingspunten waarmee de werking verder uitgebreid en gediversifieerd kan worden. De impact van het Kenniscentrum kan hierdoor breder worden, maar ook relevanter naar de lokale erfgoedgemeenschap.

Deze upgrade vereist een doordachte aanpak van de uitbouw van het fysieke Kenniscentrum. Binnen de klijntijnen van de mogelijkheden die de nabije toekomst brengt, is er een wil om te investeren in de uitrusting en de behuizing van het bestaande Kenniscentrum. Daarbij worden klemtonen gelegd op het "open" karakter van het centrum. Polyvalent gebruik van bepaalde ruimtes is daarbij een eerste aandachtspunt. Dit zal mogelijkheden creëren om het Kenniscentrum een meer open imago te geven, waardoor het centrum als ontmoetingsplaats duidelijker ingebed kan worden in de lokale gemeenschap. Met een aantal nieuwe mogelijkheden naar participatie tot gevolg.

Het Kenniscentrum zal in de toekomst verder eigen onderzoek uitvoeren, in het kader van de eigen werking of in functie van nieuwe tentoonstellingen of projecten van het museum. Deze gegevens zullen echter op een betere manier ontsloten worden. Het is de bedoeling een eigen onderzoekslijn uit te zetten en deze te ontsluiten via een eigen kanaal.

Meer dan in het verleden zal het centrum zich ook openstellen en aanbieden aan externe onderzoekers om gezamenlijk bepaalde onderzoeksvragen aan te pakken. Het aantrekken van thesis-studenten van hogescholen en universiteiten uit binnen- en buitenland is een concrete actie die hieronder verder zal worden onderzocht.

3.3.1. Het Kenniscentrum wordt verder uitgebouwd

Infrastructuur

Om het kenniscentrum verder uit te bouwen als een volwaardig informatiecentrum, dienden enkele kleinschalige investeringen worden uitgevoerd. In 2018 werd een beamer met scherm ingebouwd waardoor de leeszaal van het kenniscentrum kan ingezet worden als polyvalente ruimte, waarbij workshop en lezingen met de nodige digitale ondersteuning kunnen verlopen. Daarnaast werd geïnvesteerd in extra meubilair, zodat er nu ruimte is tot 50 personen.

In 2020 willen we prijsopgaves vragen om het gebouw nog beter te isoleren (isolerende voorzetramen).

Periodiek contact Kenniscentra

In navolging van de verschillende overlegmomenten met het IFFM, is er regelmatige en structurele samenwerking tussen beide kenniscentra op vlak van collectie en wetenschappelijk onderzoek. Er wordt gekeken hoe de digitalisering van kaart- en fotomateriaal gezamenlijk kan gebeuren en hoe er een link gelegd wordt tussen de Passchendaele Archives en de Namenlijst.

Voor de lezingen wordt er voor de volgende jaren gekeken om af te stemmen met niet alleen het IFFM maar ook andere partners zoals het Guynemerpaviljoen, Peace Village, ...

Door mee in te stappen in het Feniks-project onder leiding van Westtoer is er zeer nauw overleg in de regio op gebied van wetenschappelijk historisch onderzoek over verschillende onderzoeksinstellingen heen (Stadsarchief Diksmuide, IFFM, Lyssenthoek, Museum aan de IJzer,...)

Ontsluiten van persoonlijke verhalen

Persoonlijke verhalen van de Passchendaele Archives worden ontsloten via de database “**Passchendaele Archives**”. Met dit project wil het Memorial Museum Passchendaele 1917 een gezicht geven aan en het verhaal vertellen achter de namen op begraafplaatsen en monumenten. Vandaag zijn alle veteranen van de Eerste Wereldoorlog overleden, maar afstammelingen bezoeken nog steeds de plaatsen waar hun familielid ooit gevochten heeft of sneuvelde. Naast de begraafplaatsen en monumenten hebben voor hen vaak ook minder bekende sites een grote emotionele waarde. Vooral wanneer een gesneuvelde geen geïdentificeerd graf heeft, is het vaak heel belangrijk zo exact mogelijk te bepalen waar iemand sneuvelde of vermoedelijk werd begraven, zodat men die plek kan bezoeken. Niet alleen ontbrekende gegevens worden aangevuld, ook de herinnering aan een gesneuvelde wordt levendig gehouden. Tijdens het onderzoek worden verschillende bronnen gebruikt om locaties te bepalen die aan de gesneuvelde kunnen worden gelinkt. Regimentsgeschiedenissen en oorlogsdagboeken zijn een uiterst waardevolle bron. Soms is voor een gesneuvelde van de Commonwealth met een bekend graf ook een *burial return sheet* voorhanden. De coördinaten op dit document tonen exact aan waar een gesneuvelde tijdens de oorlog oorspronkelijk werd begraven. Dit geeft meer inzicht in hoe iemand om het leven is gekomen en stelt ons in staat om aan de hand van loopgravenkaarten en moderne digitale toepassingen deze positie in het hedendaagse landschap te markeren.

In 2020 zullen we gestaag de huidige achterstand wegwerken. Zo dienen we nog 74 dossiers te behandelen die in 2018 werden ingediend. Ondertussen zijn er in 2019 62 nieuwe dossiers geopend, die ook in de loop van 2020 moeten worden afgehandeld, in combinatie met de nieuwe aanvragen die in 2020 zullen binnenlopen. Pas wanneer we de grote achterstand hebben ingehaald, kunnen we terug actief inzetten op het aantrekken van nieuwe dossiers.

Hieruit is het educatief project ‘**Bronnenonderzoek Passchendaele Archives**’ ontstaan, waarbij leerlingen van de derde graad zelf onderzoek uitvoeren naar een gesneuvelde van de Slag bij Passendale. In 2020 zullen deze workshops uitgebreid kunnen worden in functie van de

multifunctionele en educatieve ruimte die in het landhuis tot 50 personen plaats kan bieden. In de loop van 2020 voorzien we de uitrol van deze workshops in het Engels. Deze workshop zal te reserveren zijn vanaf 2021.

In dit verband halen we graag nogmaals de projecten ‘**Namen in het Landschap**’ en de “Parkgesneuvelden” aan. Beide projecten werden hierboven reeds omschreven.

Tenslotte worden op zeer regelmatige basis persoonlijke verhalen ontsloten: via onze website, sociale media en de publicatielijns Passchendaële Cahiers (Cfr. Infra).

Digitaal archief

Het Kenniscentrum dient de verzamelde kennis binnen het MMP1917 te inventariseren en ontsluiten. Het Kenniscentrum is bovendien verantwoordelijk voor de zorg van het archief van het MMP1917 en treedt op als bewaker van dit archief. Waar we ons de komende jaren vooral willen op toelagen is in een digitale bewaarstructuur van de vergaarde kennis en informatie (Cf. Supra ‘Digitaal Landschap’)

3.3.2. Het Kenniscentrum evolueert verder naar een open informatie- en ontmoetingscentrum

Lezingen

Uit de interne analyse van het MMP1917, bleek dat er nood was om met het Kenniscentrum meer op de voorgrond te treden met het geleverde werk en de inhoud, teneinde onze kennis en expertise verder uit te dragen naar de erfgoedgemeenschap. De ontwikkeling van een educatieve workshop ‘Passchendaële Archives’, is één van de voorbeelden, omdat er hierdoor schoolgroepen kunnen ontvangen worden in de leeszaal van het Kenniscentrum en zelf in groepsverband historisch onderzoek uitvoeren naar een gesneuvelde soldaat en zo meer te weten te komen van die persoon.

Een ander aspect dat hierin past, is dat het kenniscentrum de organisator of uitvalsbasis wordt van een reeks van thematische lezingen rond bepaalde onderwerpen of verhaallijnen. De organisatie van deze activiteiten is een laagdrempelige ontsluitingsvorm van zowel het eigen als het extern historisch onderzoek.

In 2020 worden vier lezingen georganiseerd. Op 20 februari 2020 geeft Lies Eeckhout een lezing over de Rechtbank voor Oorlogsschade in Ieper in 1921 met specifieke casus Zonnebeke. Eind maart – begin april 2020 geeft Karen Derycke (MMP) een lezing over Huib Hoste en het modernisme. Dit naar aanleiding van de tijdelijke tentoonstelling ‘Feniks, Huib Hoste en het modernisme’ in de kerk in Zonnebeke. Deze tentoonstelling kadert in het project Feniks 2020 over de wederopbouw in de Westhoek, gecoördineerd door Westtoer. Ook in juni en september zal er telkens een lezing plaats vinden. Zowel het thema als de spreker ligt hiervoor nog niet vast. Een vijfde lezing komt er

misschien naar aanleiding van een tijdelijke bruikleen gedurende één jaar van de persoonlijke stukken van George Frederick Warwick. Zijn levensverhaal werd in boekvorm (beperkte oplage) gegoten door zijn familie. Aan Pierre Rouvillois, schrijver en man van de kleindochter, sinds 2016 betrokken bij verschillende activiteiten en evenementen van het museum, werd de vraag gesteld om een lezing (in het Frans) te voorzien. Dit werd tot op heden nog niet bevestigd.

Daarnaast verzorgen de medewerkers ook zelf lezingen. Op 18 februari 2020 geeft Karen Derycke een lezing voor Vorming Plus Wervik over de wederopbouw, met focus op Huib Hoste, in Wervik.

Daarnaast worden er ook infosessies georganiseerd voor de gidsen en vrijwilligers, teneinde het eigen historisch onderzoek intern te gaan overbrengen. Zo zullen er bij de nieuwe tijdelijke tentoonstellingen (Cf. Supra) infosessies georganiseerd worden.

Digitalisatie en ontsluiting

Nadat in 2019 de eerste fase van de inhaalbeweging werd afgerond, waarbij alle dossiers sinds de start van de Passchendaele Archives via basisregistratie in de database ontsloten werden, start in 2020 de tweede fase. Hierbij worden de dossiers volledig uitgewerkt en aangevuld met het nodige bronnenmateriaal.

Vubis Smart ondergaat een volledige transitie en in april 2020 wordt VUBIS WISE. Na de transitie is het de bedoeling om ook tijdschriften, cd's en dvd's in de catalogus op te nemen. Digitale Duitse regimentsboeken werden reeds in 2019 aan de catalogus toegevoegd.

3.3.3. Het Kenniscentrum evolueert naar een open en actief onderzoekscentrum

Passchendaele Cahiers

Het MMP1917 herbergt een heel uitgebreide collectie aan militair-technische objecten die een unieke getuigenis vormen van het oorlogsverleden van de streek en de Slag bij Passendale in het bijzonder. Dit specifieke erfgoed vereist een specifiek collectiebeheer en -beleid. In de voorbije beleidsperiode is ingezet op de uitbouw van expertise en kennis betreffende het beheer van een dergelijke collectie. De opgebouwde ervaring en expertise wordt in de nieuwe beleidsperiode verder bijgewerkt en verfijnd. Tegelijk wordt de beschikbare expertise uitgedragen in functie van ondersteuning van en samenwerking met partners in de regio.

Het Kenniscentrum dat in de loop van de vorige beleidsperiode duidelijk vorm kreeg, is meer dan alleen de wetenschappelijke onderbouw voor de eigen museale invulling. Het centrum biedt op vandaag verschillende aanknopingspunten waarmee de werking verder uitgebreid en gediversifieerd kan worden. De impact van het Kenniscentrum kan hierdoor breder worden, maar ook relevanter naar de lokale erfgoedgemeenschap.

Het Kenniscentrum zal in de toekomst verder eigen onderzoek uitvoeren, in het kader van de eigen werking of in functie van nieuwe tentoonstellingen of projecten van het museum. Deze gegevens zullen echter op een betere manier ontsloten worden. Het is de bedoeling een eigen onderzoekslijn uit te zetten en deze te ontsluiten via een eigen kanaal.

Lidmaatschap

Met de ontwikkeling van de eigen publicatielijn willen we een gemeenschap vormen, met mensen die zich aansluiten als lid van het MMP1917. We wensen die leden actief te betrekken bij de werking van het MMP1917 en het onderzoek, publiekwerking en collectie. Hierbij is de ledenwerking dn ook een belangrijk aspect binnen de uitrol van de publicatielijn. Met onze Passchendaele Members willen we, in navolging van onze missie, betrokkenheid en bewustwording creëren met het verhaal van de slag bij Passchendaele uit 1917. Betrokkenheid is een belangrijke pijler van de bestaansreden van het MMP1917. De members zijn zeer nauw betrokken bij de thematiek van het verhaal van het MMP1917 en getuigt van een respectvol engagement om bewustwording en betrokkenheid te creëren voor het verhaal van de Slag bij Passendale en de vele slachtoffers. In 2020 gaan we met deze formule van start en hopen we op die manier de kosten te dekken die voorzien zijn:

Passchendaele Cahiers						
	100	200	300	400	500	1000
Layout	2.420,00	2.420,00	2.420,00	2.420,00	2.420,00	2.420,00
Verzendkosten	285,00	570,00	855,00	1.140,00	1.425,00	2.850,00
Druk	508,80	551,20	567,10	620,10	667,80	848,00
Promotie	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00
Totale kost per oplage	3.463,80	3.791,20	4.092,10	4.430,10	4.762,80	6.368,00
Kost per oplage	34,64	18,96	13,64	11,08	9,53	6,37
Totale kost per jaar (2)	6.927,60	7.582,40	8.184,20	8.860,20	9.525,60	12.736,00
Totale kost per abonnee	69,28	37,91	27,28	22,15	19,05	12,74

Publicatielijn

De publicatielijn is een cahier die tweemaal per jaar verschijnt met een aantal vaste rubrieken (collectie, onderzoek, projecten, persoonlijke verhalen (Passchendaele Archives), nieuws en agenda, terugblik op evenementen, kijkje achter de schermen,...). Het magazine verschijnt in het voorjaar en in het najaar. In 2020 is de uitrol voorzien van de eerste jaargang, die meteen ook na het eerste jaar nauw geëvalueerd en waar nodig zal bijgestuurd worden.

De uitgave is voorzien in twee talen. In eerste instantie zal echter enkel de Nederlandse magazines gedrukt worden, teneinde de drukkosten en portkosten voor de buitenlandse markt binnen de perken te houden en met gelijkwaardige lidgelden te kunnen werken voor binnen- en buitenland. Buitenlandse members ontvangen dusdanig enkel een digitale versie van het magazine.

Voor de content van het magazine zal gewerkt worden met een redactieteam, dat samen met de wetenschappelijk medewerker onderzoek en collectie en de medewerker communicatie en marketing de inhoud zal vaststellen van de publicatie. De eindredactie gebeurt door de medewerker communicatie en marketing. Er zal ook ruimte zijn in het magazine voor bijdrages van externe onderzoekers.

Het magazine wordt gedrukt op ecologisch verantwoord 130gr of 150 gr. papier (mat), Cover mat / houtvrij 250 of 300gr. formaat gesloten is A4. Magazine bevat 36 pagina's binnenwerk en 4 pagina's cover (kan ook vermeerderd of verminderd worden per 4 pagina's) en wordt recto/verso quadri gedrukt

Samenwerking met externe onderzoeksinstituten

Het kenniscentrum wil zich profileren als een open onderzoekscentrum, en daarom wordt er actief een aanbod aan onderzoeksthema's en onderwerpen aangeboden aan andere onderzoeksinstituten in binnen- en buitenland. Er wordt bovendien ingezet op het aantrekken van stagestudenten van hogescholen en universiteiten. Ook onafhankelijke onderzoekers worden aangetrokken.

In het kader van het onderzoek naar Huib Hoste is er ook een samenwerking met de Zonnebeekse Heemvrienden, waar Karen Derycke het eerste nummer van hun tijdschrift in 2020 zal verzorgen dat volledig gewijd wordt aan Huib Hoste en zijn rol in de wederopbouw in de regio Zonnebeke.

Het kenniscentrum heeft een samenwerking met UGent en KULeuven voor het vak publieksgeschiedenis. Vanuit KULeuven zal ManaMa student Hanne Van Gorp in 2019-2020 260 uur stage lopen. Hierbij zal zij ondersteuning bieden voor de Passchendaele Archives en de tijdelijke tentoonstelling in 2021 rond vrouwenemancipatie na WOI. Hanne Van Gorp zou in samenwerking met het MMP een thesis schrijven over Léonie Keingiairt en haar rol binnen de liberale en feministische organisaties in België.

Ulrike Declerck maakt momenteel in herkansing een masterproef over het thema sociale wederopbouw in Zonnebeke.

Eline Debeaussart is masterstudent Culturele Studies te KU Leuven en zal een stage lopen binnen deze studie van 45 werkdagen, tussen december 2019 en mei 2020.

3.4. Het MMP1917 heeft een collectiebeleid voor militair-technisch erfgoed uit WOI dat als een standaard wordt beschouwd

Het museum in Zonnebeke herbergt een heel uitgebreide collectie aan militair-technische objecten die een unieke getuigenis vormen van het oorlogsverleden van de streek en de Slag bij Passendale in het bijzonder. Dit specifieke erfgoed vereist een specifiek collectiebeheer en -beleid. In de voorbije beleidsperiode is ingezet op de uitbouw van expertise en kennis betreffende het beheer van een dergelijke collectie.

De opgebouwde ervaring en expertise wordt in de nieuwe beleidsperiode verder bijgewerkt en verfijnd. Tegelijk wordt de beschikbare expertise uitgedragen in functie van ondersteuning van en samenwerking met partners in de regio.

Ook de digitalisering van de collectie die in de vorige beleidsperiode is ingezet, wordt afgewerkt. Via Erfgoedinzicht wordt de collectie verder digitaal ontsloten en bekend gemaakt bij het brede publiek.

Voor het depot- en collectiebeleid wordt in de opmaak van dit beleidsplan een eigen plan opgesteld voor de periode 2019-2023. Dit plan wordt toegevoegd aan dit beleidsplan.

3.4.1. Het collectiebeheer en depotbeleid worden verder uitgebouwd

Collectieplan

Het collectiebeleid van de collectie van het MMP1917 wordt beschreven in het collectieplan. In het collectieplan zijn heel wat acties geformuleerd omtrent de collectie van het MMP1917, die uiteraard ook in 2020 verder worden opgenomen. Het gaat hierbij om zaken als collectievorming, constante evaluatie van behouds- en beheersmaatregelen, veiligheidszorg, collectieregistratie en -documentatie en het gebruik van de collectie.

Het MMP1917 beschouwt de collectiedatabank als leidraad voor een degelijk collectiebeleid en als een absolute basisvereiste voor een volwaardig kennis- en beheersinstrument van de museale collectie.

Het MMP1917 zal zich hiervoor prioritair inzetten op het verder uitwerken van de basisregistratie van de collectie in Adlib, alsook de verdere digitalisering (volgens de CEST-richtlijnen), het fotograferen en de implementatie van het Cometa-model voor een verdere uitwerking van de deelcollecties. Deze verder uitgediepte registratie is noodzakelijk voor het uitvoeren van een goed waarderingsplan.

Overigens zullen de collectieprocedures volgens Spectrum worden toegepast, net als een volwaardig uitgewerkt acquisitie- en afstotingsbeleid.

Calamiteitenplan

In 2019 is de opmaak van een calamiteitenplan voor het MMP1917 voorzien, ook budgettair (€ 7.500 euro), gezien deze opdracht zal uitbesteed worden. De opmaak en het uitwerken van een calamiteitenplan was één van de adviezen van de visitatiecommissie in functie van de regionale erkenning van het MMP1917.

In 2020 wordt dit plan geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig. Ook worden de nodige opleidingen en oefeningen voorzien, zodat dit plan kan uitgroeien tot een beleids- en werkdocument.

Behoud en beheer

Het behoud en het beheer van een museale collectie is uiteraard een voortdurend gegeven in de collectiewerking. Tijdens de jaarlijkse wintersluiting worden opnieuw een groot deel van de museumobjecten in de vaste opstelling preventief behandeld. Onder meer alle objecten in leder worden preventief behandeld tegen uitdrogen, alle vuurwapens en handvuurwapens worden preventief behandeld tegen corrosie. Ook andere objecten in metaal, werden eveneens preventief behandeld.

In 2020 wordt verder werk gemaakt van het herverpakken van de collectiestukken in het museumdepot met de geschikte en vereiste verpakking volgens het objecttype en materiaalsoort.

Waarderingstraject

Met de regionale erfgoedcel CO7 en het Hopmuseum als partner, diende het MMP1917 in 2018 een subsidieaanvraag “Weten te waarderen. Hopcultuur en WO I-erfgoed als praktijkvoorbeelden voor een breder waarderingsskader” in als pilootproject voor waarderen van cultureel erfgoed.

De deelcollecties Hill 60 en Fierens die zich in het buitendepot bevinden zijn op hun geheel en op objectniveau volwaardig geregistreerd in Adlib en werden gewaardeerd op collectieniveau. Door de meer diepgaande registratie is er een beter inzicht en kennis ontstaan van de deelcollecties en de aanwezige collectiestukken en werden die gewaardeerd ten opzichte van de kerncollectie.

Na de waarderingssessies en aan de hand van de *statements of significance* werd duidelijk of er objecten eventueel deel moeten uitmaken van de kerncollectie, welke stukken er in betere omstandigheden moeten bewaard worden en welke objecten eventueel herbestemd moeten worden (cfr. dubbels, slechte staat). Tijdens een volgend traject i.s.m. CO7 zal de herbestemming en eventuele afstoting aangepakt worden. Algemeen zal het waarderingstraject eveneens een blijvend effect hebben op het verdere verzamelbeleid en collectieprofiel. De resultaten van het waarderingstraject en de waarderingmethodiek zullen in de toekomst gebruikt worden om het collectieplan up to date te houden en om het samen met het collectieprofiel aan te scherpen. Ook zal het waarderingstraject door het MMP1917 in de toekomst aangewend worden om een volwaardige

referentiecollectie munitie en munitieonderdelen te realiseren, waarbij diverse typologieën van munitie en/of munitieonderdelen door onderzoekers, studenten, enz. kunnen geraadpleegd worden.

De uitgewerkte waarderingscriteria zullen een blijvende handleiding vormen voor toekomstige acties. Waarderen is een constant gegeven. Zo zullen de opgestelde waarderingscriteria binnen het afgelopen waarderingstraject bij een nieuwe verwerving (cfr. schenking) afgetoetst worden en kan er zo besloten worden of een welbepaald item al dan niet tot het verzameldomein van het museum behoort.

Regionaal Erfgoeddepot De Potyze

Aansluitend op het waarderingstraject (en onrechtstreeks ook op het afstotingsbeleid), zullen we in 2020 concrete stappen ondernemen om bepaalde museumobjecten in het Regionaal Erfgoeddepot De Potyze te bewaren. Na het waarderingstraject zullen de te behouden collectiestukken die omwille van hun omvang en/of gewicht niet in het eigen museumdepot bewaard kunnen worden, ondergebracht worden in het Regionaal Erfgoeddepot De Potyze. Daar zijn de bewaaromstandigheden naar temperatuur, luchtvochtigheid en klimaat optimaal naar bewaring toe en er is ook alarmbeveiliging en beperkte toegang, wat niet het geval was in het gehuurde buitendepot. Hiervoor zal het MMP1917 een concrete samenwerking en overeenkomst aangaan met het Regionaal Erfgoeddepot De Potyze volgens de opnamevoorwaarden en de voorwaarden voor bewaarneming.

Inhaalbeweging digitalisering collectie

In juni 2019 dienden we bij het departement Cultuur een projectsubsidieaanvraag in rond inhaalbeweging voor digitale collectieregistratie. Op vandaag is er nog steeds geen beslissing bekend omtrent deze aanvraag, maar indien het project wordt gevaloriseerd, is het de bedoeling om vanaf januari 2020 een projectmedewerker digitalisatie aan te werven die zal instaan voor de uitvoering van dit project. In de komende periode willen we de achterstand bij het ontsluiten van de beeldcollectie wegwerken (Cfr. Supra.)

Los van de beslissing in dit dossier, willen we met het MMP1917 en met behulp van vrijwilligers een inhaalbeweging voor de digitalisering van de museale collectie verder voeren.

Aansluitend op deze inhaalbeweging, zullen de gedigitaliseerde stukken uiteraard ontsloten worden op Erfgoedinzicht, zodat een deel van de museale collectie online toegankelijk wordt.

3.4.2. Het MMP1917 draagt haar expertise inzake collectiebeheer uit in de regio

Inzetten van expertise in regio

Tijdens de geregelde overlegmomenten met het In Flanders Fields Museum, leper werden de collectieplannen van beide instellingen “uitgewisseld”. Bedoeling is dat beide collectieplannen alsook

het verwervingsbeleid meer op elkaar afgestemd worden, dit zal gebeuren tijdens onderling overleg met de collectieverantwoordelijken van beide musea, uiteraard in samenspraak met beide museumbesturen.

Daarnaast zetelt de collectieverantwoordelijke ook in de stuurgroep cultureel erfgoed CO7 en in de klankbordgroep Erfgoedinzicht.

Verwervings- en afstotingsbeleid

Het verwervingsbeleid hangt uiteraard nauw samen met het collectieprofiel zoals beschreven in het collectieplan. Het verwervingsbeleid kan zoals eerder genoemd afgestemd worden op dat van onder andere het In Flanders Fields Museum.

Zowel het verwervings- als afstotingsbeleid kan nog beter uitgewerkt worden en in het collectie- en museumbeleid geïmplementeerd worden en dit volgens de Spectrum-richtlijnen “Verwerving” en “Afstoting”. Het afstotingsbeleid (en/of herbestemmingsbeleid) zal in 2019 al een eerste aanzet krijgen door het lopende waarderingstraject.

In 2020 zetten we de samenwerking met Kris Michiels, privéverzamelaar verder. Gezien Kris Michiels over veel unieke en waardevolle stukken beschikt, die ofwel niet meer te vinden zijn ofwel waarvoor het aankoopbudget de aankoopwaarde overstijgt, lijkt het voor het MMP1917 opportuun om steeds meer met permanente bruiklenen te werken voor de vaste museale opstelling. Zo trekt het MMP1917 misschien andere verzamelaars aan en kunnen we eventueel schenkingen genereren. Dergelijke samenwerking impliceert ook een grote collectiemobiliteit en meer mogelijkheden om de permanente opstelling regelmatig te wijzigen om zo herhaalbezoek te stimuleren.

Kris Michiels is ook bereid om regelmatig de opstelling te komen bekijken en aanpassen waar nodig. Hij wil ook advies geven voor de overige museale opstelling en inhoudelijk bijdragen tot de collectiebeschrijving. Dergelijke bruikleen is een buitenkans voor het MMP1917 om zo unieke stukken te kunnen tonen en een mogelijke toekomstige samenwerking met andere privéverzamelaars te genereren.

In 2020 passen we met behulp van Kris en zijn collectie een diorama aan rond de inzet van het Belgische leger in de Eerste Wereldoorlog. In het diorama presenteren we een scène waarbij een hoefsmid, een militair van het vervoerskorps en een gewonde soldaat samenzitten voor een houten barak. Met dit voorstel willen we de niet-gevechtseenheden meer in het licht stellen.

3.5. Het MMP1917 ondersteunt de ontwikkeling van een breed pakket aan doelgroepgerichte herinneringseducatie

*In het verleden is duidelijk gebleken dat een sterk ankerpunt voor het succes van het museum in Zonnebeke het aanbod aan **ervaringsgerichte herinneringseducatie** is. Deze aanpak zal in de toekomst nog verder uitgebouwd en verbreed worden.*

De producten voor herinneringseducatie die het museum in eigen beheer ontwikkelt en aanbiedt zullen in de toekomst verder worden geüpdatet. Bovendien zal er actief ingezet worden op de ontwikkeling van nieuwe tools die doelgroepgericht de bestaande niches moeten invullen. Daarbij zal men ook de locatievastheid van het product verlaten. Er zal actief ingezet worden op modules en producten die op verplaatsing kunnen worden gebruikt, zoals in de eigen klasomgeving of op de eigen gemeente of school.

Gelijklopend zet het museum zich ook in als ondersteunende partner voor de regionale trekkers op het vlak van herinneringseducatie. Zo zal het museum verder nauw samenwerken met het netwerk “Oorlog en Vrede in de Westhoek” om op streekniveau ook educatieve pakketten te ontwikkelen en aan te bieden. Waar mogelijk neemt het museum ook een actieve rol op in overlegfora rond deze educatieve werking.

3.5.1. De eigen educatieve werking wordt verder uitgebouwd

Educatieve pakketten en modules

Het wordt in 2020 een absolute prioriteit om ons bestaand aanbod educatie en workshops te evalueren en uit te breiden. Niet alleen wordt de huidige Platoon Experience verder geëvalueerd met onze educatieve werkgroep, daarnaast willen we in nauw overleg met deze educatieve werkgroep alternatieven gaan ontwikkelen, waarbij belevingsgericht, landschap, historische accuraatheid en meerstemmig en ethische herinneringseducatie de speerpunten zijn van onze toekomstige werking.

Belangrijk hierbij is dat de educatieve producten voorzien worden van leerplandoelstellingen en gepaard gaan met een lesvoorbereiding en een naverwerking.

Uit de evaluatie van de Platoon Experience bleken enkele pijnpunten naar voren te komen: zo is er een gebrek aan koppeling met de principes rond herinneringseducatie en de leerplandoelstellingen voor de Vlaamse scholen, anderzijds dienen we na te denken om de huidige opdrachten te gaan herbekijken in functie van het niet langer gebruik van de wapens binnen dit project.

Als tegemoetkoming aan de noodzaak voor veel van onze groepen om een korter en goedkoper programma te voorzien, willen we in 2020 werken aan een alternatief product van de Platoon Experience. Dit product zou een halve dag in beslag nemen en in plaats van op één specifieke dag te richten op één specifieke dag, willen we met dit product de volledige oorlog schetsen aan de hand van verschillende nationaliteiten die getuige waren van de oorlog. De leerlingen ondernemen

hiervoor een wandeling doorheen het historische Polygoonbos, dat tijdens de oorlog decor was van verschillende veldslagen. De focus komt hier op persoonlijke verhalen en het multicultureel karakter van de oorlog.

De ontwikkeling van het landhuis als educatieve ruimte biedt uiteraard heel wat mogelijkheden voor de verdere uitbouw en exploitatie van onze educatieve pakketten en workshops. Op die manier kunnen we immers tot 50 personen (buscapaciteit) verwelkomen en begeleiden in één keer. Op die manier kan de capaciteit van de workshop Bronnenonderzoek Passchendaele Archives gevoelig worden uitgebreid. In 2020 willen we deze workshop bovendien vertalen in het Engels, waardoor we dit pakket ook aan de Britse markt kunnen aanbieden. De uitrol hiervan is voorzien tegen herfst 2020.

Een andere opportuniteit die zich stelt door de inrichting van het landhuis is dat we het succesvolle project 'Soldaat in de klas', waarbij een gids, gekleed als een soldaat letterlijk naar de scholen trekt om zijn verhaal te vertellen, ook kunnen herwerken als educatieve workshop die hier ter plaatse kan geboekt worden. De insteek wordt hierbij lichtjes aangepast, maar de ontwikkeling van deze workshop biedt meteen een vraag op de behoefte van lagere scholen om een educatieve pakket te kunnen volgen in het museum. Ook dit pakket zal klaar zijn tegen herfst 2020.

Uit de educatieve werkgroep, die tot doel heeft om de evaluatie van het huidige educatieve aanbod en de ontwikkeling van een breed pakket aan doelgroepgerichte herinneringseducatie te ondersteunen en te adviseren, kwam de opmerking dat we modulair en flexibel moeten kunnen omgaan met onze doelgroepen. Modulariteit en flexibiliteit worden dan ook twee zeer belangrijke uitgangspunten voor de verdere ontwikkeling van ons aanbod. We bieden scholen en groepen suggestieve programma's aan, maar laten hen toe om zelf via een brede keuze aan modules en pakketten zelf een programma samen te stellen, toegespitst op de groep. Naast de hierboven vermelde modules, gaat het ook om mogelijkheden op toeristisch vlak (kerktoren, oude kaasmakerij, wandel- en fietslussen, parkwandeling, bezoek Tyne Cot Cemetery,...)

Contactdagen

Belangrijk bij de ontwikkeling van een nieuw aanbod is om voldoende tijd te voorzien voor de promotie en verkoop naar de doelgroepen en voldoende tijd in te lassen om te gaan testdraaien. De contacten van de dienst onthaal en reservaties met bestaande klanten en touroperators zijn hier cruciaal in. Vandaar wordt er in de komende jaren ingezet om actief ons aanbod te gaan uitdragen naar onze doelgroepen. Dit kan via directe communicatie, maar aanwezigheid op beurzen en de organisatie van lerarendagen zijn hier even belangrijk in. Vandaar dat we in 2020, parallel met de productontwikkeling, voldoende aandacht zullen aan besteden.

In het najaar zullen verschillende scholen gratis uitgenodigd te worden om met hun klasgroep de nieuwe producten test te draaien. Hun feedback zal belangrijk zijn in de definitieve productontwikkeling. Daarnaast voorzien we in de Krokusvakantie een lerarendag, specifiek gericht

op leraars lager onderwijs, n.a.v. het lanceren van een nieuw kindvriendelijk parcours in het museum dat ook door lagere scholen kan worden benut.

3.5.2. Het MMP1917 ondersteunt en faciliteert regionale initiatieven rond herinneringseducatie

Overlegfora

Het MMP1917 neemt in 2020 verder deel aan de overlegfora herinneringseducatie, zoals het netwerk Oorlog & Vrede van de provincie West-Vlaanderen dat een doorstart voorziet.

Samenwerking

Er wordt in 2020 actief ingezet op deelname aan regionale innovatieve educatieve projecten rond herinneringseducatie. I.s.m. de provincie West-Vlaanderen wordt verder ingezet op de uitbouw van educatieve inleidingen in kader van project Feniks 2020..